

AVE MARIA

AUGUST, 1936

AVE MARIA
published monthly by
The Slovene
Franciscan Fathers.
Lemont, Illinois

in the interest of the
Slovene Franciscan Com-
missariat of the Holy
Cross

Subscription Price:
\$2.50 per annum

Naročnina:
\$2.50 letno.
Izven U. S. A. \$3.00

Management- Upravništvo
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Editor - Urednik
P. O. B. 608,
Lemont, Illinois

Entered as second-class
matter August 20, 1925,
at the post office at Lem-
ont, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.
Acceptance of mailing at
the special rate of postage
provided for in Section
1103, Act of October 3,
1917, authorized on Aug-
ust 29, 1925.

Naročite se na
“AVE MARIA”

ki je glasnik katoliškega življenja slovenskim
izseljencem v Ameriki in porok
zvestobe katoliški Cerkvi.

Več svetih maš
se daruje za naročnike našega lista. Najbolj stalna
je pa sv. maša, ki se daruje vsako prvo nedeljo
v mesecu v naši samostanski cerkvi pri
Mariji Pomagaj v Lemontu.

Vsak naročnik

NAŠEGA LISTA JE PODPORNİK VELIKE MISLI
MISIЈONSTVA JEZUSOVEGA. ZAKAJ? DOLAR-
JI, KI SI JIH NAMENIL ZA NAROČNINO NAŠE-
GA LISTA, NISO VRŽENI V KOT. KAMENČKI
SO ZA ZGRADBO. KRISTUSOVEGA DUHOVNI-
ŠTVA. ZATO JE BILA AVE MARIJA USTA-
NOVLJENA, DA BI V GMOTNEM OZIRU PODPI-
RALA DIJAKE, KANDIDATE ZA DUHOVNIŠKI
STAN. TVOJA NAROČNINA JE SEME, KI NAJ
NEKOČ OBRODI SAD V VINOGRADU GOSPO-
DOVEM. KOLIKO JE DIJAKOV, KI BI RADI
ŠTUDIRALI, PA NIMAJO SREDSTEV. SAMO-
STAN V LEMONTU JE TUDI ŠOLA IN VZGOJE-
VALIŠČE IDEJALNIM FANTOM, KI SO SI ZAZE-
LELI SLUŽBE ALTARJA. SEDAJ RAZUMEŠ.
NAŠ LIST UTIRA POT TEM ŠTUDENTOM.

AVE MARIA

Avgustovska štev. 1936.—

—Letnik XXVIII.

Lemontska pridiga

(za desetletnico kronanja podobe Marije Pomagaj.)

P. Bernard.

ZA današnji shod smo združili v eno več slovesnosti. Saj slavimo danes praznik svetih bratov Cirila in Metoda. Štem godom smo združili proslavo našega svetniškega kandidata A. M. Slomškega. Toda temu delu proslave je odločeno današnje popoldne. Dopoldne imamo pred očmi v prvi vrsti nekaj drugega. Ta mesec poteče deset let, odkar je bila naša podoba Marije Pomagaj slovesno kronana po takratnem ljubljanskem vladiki dr. A. B. Jegliču. Marsikdo od tu navzočih je bil morda takrat osebno pri nas in se dobro spominja, kako lepa slovesnost je bila tisti dan na naših gričih. Na vsak način je spodobno, da ta pomembna desetletnica ne gre mimo nas brez primerne spomina.

Dragi poslušalci, kaj naj bo predmet mojega nagovora ob tejle slovesni priliki? Zdi se mi na mestu, da poudarim pred vami važnost dejstva, da imamo ameriški Slovenci v svoji sredi majhen posnetek starokrajskih Brezij, o katerih dobro veste, kaj pomenijo vsakemu vernemu slovenskemu srcu. Morebiti bo ta poudarek najbolj jasen in razumljiv, če ga naredim v obliki odgovora na neko govorjenje, ki sem ga imel zadnje čase več ko enkrat priliko slišati iz teh ali onih ust, češ, da naš Lemont izgublja svoj prvotni pomen zadnja leta, ali celo, da je že nekako izgubil svoj prvotni pomen.

Morda se vam, dragi moji, nekoliko čudno zdi, da bi bilo treba kaj takega tu omeniti, toda če pomislimo na vse tiste govorjene in

pisane besede, ki so bile dane v javnost pred leti od ustanoviteljev našega Lemonta o veliki važnosti te ustanove, potem gotovo ni nepotrebna navlaka, če se od časa do časa vprašamo: Ali Lemont res kaj služi tistemu namenu, ki so ga imeli pred očmi njegovi ustanovitelji?

Rekel sem torej, da se tu pa tam slišijo govorice, ki vsaj za te zadnje čase Lemontu ta pomen odrekajo. Sliši se misel, da Lemont ne vleče več, da so se ljudje Lemonta naveličali in se ohladili zanj. Včasih pa tudi beseda pade nekako obrnjena, češ da se je Lemont sam postaral in mu ni več toliko na tem, da bi vršil za naše ljudi tisto nalogo, za katero je bil od ustanoviteljev v življenje poklican . . .

Da se razumemo, dragi moji! To vse skupaj niso besede iz zavisti ali hudobije porojene. Mislim, da je ravno nasprotno res. Tako morda mislijo in govorijo ravno taki, ki jim je Lemont najbolj pri srcu in bi radi videli, da bi kar najbolj vsestransko odgovarjal namenu in načrtom njegovih ustanoviteljev. Zato se tudi moje današnje besede ne smejo razumeti kot ostro zavračanje neosnovanega govorjenja, temuč kot najbolj dobrohotno in prijateljsko pojasnilo, ki naj skuša dopovedati, da je Lemont še vedno to, kar so hoteli videti v njem naši pionirji in ustanovitelji.

Poglejmo najprej na kratko, če je res, da so se naši dobri ljudje naveličali Lemonta in se ohladili v prvotnem navdušenju zanj.

Dragi moji, kje pa so tisti naši katoliški ljudje, ki razkazujejo po svetu svoje naveliča-

nje? Da ne bom predolg, naj pogledam najprej med naše najbližje sosede samo po večjih in bolj znanih naselbinah. Ali so se naveličali Lemonta farani svetega Stefana v Chicagi, ali farani svetega Jurija v So. Chicagi, ali oni svetega Jožefa v Jolietu? Ljubi moji, če bi o katerih ljudeh to veljalo, bi človek najlaglje razumel, da se to ohlajanje vrši med temi. Zakaj ti naši bližnji sosedje so bili v teku enajstih ali dvanajstih let lemontskega obstoja že tolikokrat pri nas za najrazličnejše slavnosti in praznovanja, da jim je znano že vsako drevo na naših gričih, da poznajo vsako stopinjo po naših potih. Ako bi se ti naši sosedje naveličali Lemonta, bi se dalo kar dosti lahko razumeti — če bi bilo res! Zagotavljam vas pa, da to nikakor ni res, zakaj v teh in drugih manjših naselbinah v bližini imamo še vedno prav tako veliko število zvestih in stanovitnih prijateljev kot smo jih imeli prva leta. Še vedno priromajo na naše griče z istotako veselimi obrazi in odprtimi srci kot so to delali prva leta. Saj so med nami tudi danes v večjem številu, čeprav na to slovesnost nismo v prvi vrsti njih vabili.

Prav tako ni opaziti ohlajanja napram Lemontu v malo bolj oddaljenih naselbinah. Ko sem bil pred meseci v Waukeganu ob neki priliki in sem se sestal z mnogimi rojaki tam, sem ob slovesu dejal: Na svidenje v Lemontu, saj še pridete, ne? Drug za drugim so dejali: O, tisto pa, v Lemont pa še pridemo, tam je vedno lepo! In da to niso bile samo besede, priča današnji shod, ki ima tako lepo število udeležencev iz fare Matere božje. — Ko so naši ljudje v Milwaukee in West Allisu zvedeli za današnji shod, so nam skoraj nejevoljno pisali: Zakaj ste nas pa tako pozno obvestili? Ali nas imate res za najbolj zadnje? Mi bi prišli prav radi v lepem številu, pa je bilo prepozno za organiziranje prevoza z busi. Vseeno bomo prišli. In res jih imamo danes tu izredno lepo število. — Iz La Salla so nam že zgodaj spomladi pisali, da se menijo, če ne bi kazalo spet enkrat prirediti farno romanje sem k nam. In ko so zvedeli za današnji shod, ki je bil res malo pozno razglašen, so takoj napregli tri buse in še več mašin ter prihiteli k nam. — In zdaj naj se ustavim za hip še v eni naselbini, ki danes praznuje svoj farni god, sv. Ciril in Metod v Sheboyganu. Tudi tam gori so doma prijatelji Lemonta v strnjenih vrstah

in jih je nekaj prišlo danes sem pod vodstvom samega g. župnika, Rev. Potočnika. Seveda, Sheboygančani si mislijo: Tako blizu je Holy Hill, tam na koncu sveta pa Lemont . . . Toda ni še ve vseh dni konec pot med Lemontom in Sheboyganom se bo tudi skrčila, vsaj v mislih ondotnih Slovencev.

Ali naj posežem še v bolj oddaljene naselbine, tja daleč proti vzhodu — v Indiano, Ohio, Pennsylvanijo, New York? Tja gori na sever v Minnesoto? Tja proti zapadu — v

Kansas, Colorado, Californijo? Ali imam kaj pravice govoriti, da poznam razporeženje onih tako zelo oddaljenih naših ljudi? Dragi poslušalci, drznem si reči tole: Če ima kdo kje pravice o tem govoriti, jo imam jaz, ki dan za dnem prebiram pisma, prihajajoča iz cele Amerike v naš office Ave Maria. In povem vam, da sem večkrat v dno srca ginjen, ko vidim iz teh pisem, kako globok odmev najde pri naših ljudeh vsako poročilo v listih o Lemontu in njegovih prireditvah. Ginjen sem, ko vidim, kako premnogi naši ljudje z nekako sveto nevoščljivostjo zavidajo onim svojim rojakom, ki živijo bližje Lemonta in imajo večkrat priliko, da pred lemontsko Marijo Pomagaj obnove spo-

mine na lepa brezjanska romanja v starem kraju. Tako ima Lemont svoj velik pomen tudi za tiste, ki ga še niso nikoli videli in ga morebiti nikoli ne bodo. Tako tudi premnoga srca takih utripajo v ljubezni in navdušenju za Lemont in njegovo poslanstvo.

Predragi! Po vsem tem vam rečem, da se naše dobro ljudstvo v teku dvanajstih let ni še prav nič ohladilo v svojem razumevanju, kaj ima pomeniti Lemont vernemu slovenskemu izseljencu v Ameriki.

Ali naj odgovorim še na drugo besedo, češ

Cerkev Marije Pomagaj na Brezjah.

da se je Lemont postaral in ne razume več svojega prvotnega namena . . . ?

Ljubi moji, ta beseda, če bi bila resnična, bi pomenila naravnost velikansko krivico napram našim ljudem. Mi frančiškani, ki prav za prav nismo lastniki Lemonta, temuč samo njegovi varuhi, čuvarji, ne smemo in ne moremo pozabiti, zakaj so naši pionirji: P. Kazimir, P. Hugo, P. Benigen, P. Anzelm, P. John in drugi ustanovili Lemont; zakaj so ravno Marijo Pomagaj izvolili za patrono Lemonta; zakaj so dali temu koščku tuje zemlje značilno ime: Ameriške Brezje; zakaj so naprosili pred desetimi leti škofa Jegliča, da položi na glavo tejle podobi pozlačeno krono . . . To vse in še marsikaj dovolj glasno govori, da ima Lemont biti nekako romarsko shajališče za naše verne izseljence, ki so pred odhodom iz domovine pustili polovico svojega srca pri materi v hišici očetovi, drugo polovico pa pri Mariji Pomagaj na Brezjah . . .

Ali smo se nasledniki naših pionirjev v teku let odtujili mišljenju in načrtom ustanoviteljev Lemonta? Kaj naj rečem? Vi sami veste, da je bilo v teh zadnjih petih ali šestih letih mnogo bridkega v naši novi domovini. Skrbi in misli in načrti so bili večkrat zoper

našo voljo, pod pritiskom razmer, navrnjeni v smeri, ki jih nismo sami načrtali. Človek ni vedno gospodar razmer, dostikrat razmere njega dobe pod svojo oblast. Ustanovitelji Lemonta pred kakimi desetimi leti niso nič dvomili, da se bo desetletnica kronanja vršila v novi cerkvi tik ob lepi stavbi novega kolegija in tako dalje. Za gotovo vem, da nihče od vas ne vpraša: Zakaj se pa ta lepa vizija ni izpolnila? Vi vsi veste, dragi moji, zakaj se ni . . .

Toda nekaj je v teh zadnjih letih nastalo na našem griču, kar kaže, da Lemont ne misli opustiti svojega namena, ki mu je bil načrtan od ustanoviteljev. Priredili smo in še prirejamo ta romarski grič in njegovo krono, za kar po pravici smatramo tole lurško votlino. Postavili smo jo sami z zelo majhnimi stroški, pa z zelo velikim trudom. Enako urejujemo njeno okolico z majhnimi stroški, pa z ne majhnim trudom. Posebno z velikim trudom v takem letu kot je letošnje, ko nam dela strašna sosa vse mogoče ovire. Kljub temu so roke naših klerikov na delu v vsakem prostem času, da store za olepšanje tega romarskega griča, kar se v danih razmerah največ storiti da. Tu pred seboj vidite naše mlade, bodoče varuhe Lemonta. Njihovega dela ne vidite vsega, zakaj marsikaj jim je suša sproti uničila ali vsaj začezala, da se ni obeslo kot bi se imelo v normalnih razmerah. Zakaj se ženejo za to delo?

Dr. Jeglič ob kronanju.

Zavedajo se, da bodo kmalu oni sami poklicani, da postanejo nositelji lemontskih tradicij. Tudi njim ima ostati Lemont Ameriške Brezje, čeprav starokrajjskih Brezij niso videli, toda sli-

odgovori na ta morebitni pomislek eden naših letošnjih romarjev, Mr. John Dolčič iz Girarda, Ohio. Izpod njegovega peresa smo brali v Amerikanskem Slovencu: Ko človek stopa

V nebesih kronana

šali so o njih dovolj, da vedo, kaj pomenijo vernemu slovenskemu srcu . . .

Morebiti pretiravam pomen našega romarskega griča in njegove lurške votline? Naj

preko romarskega griča mimo lurške votline na Ameriških Brezjah in dalje tja skozi dolinico križevega pota pri naših slovenskih sestrah, mu pride misel: Za koliko rečmi se ljudje ženemo in pehamo, ki nimajo pomena ne za ta

ne za oni svet . . . Tu pa človeka vse spominja na to, da imamo višji cilj, da smo za večnost ustvarjeni . . . Ali ni na podoben način lepo pisal v Glasilu Mr. Anton Grdina?

Da, dragi moji, ta svetišča imajo namen, da človeka, romarja, popotnika, spominjajo za njegov višji cilj. In čeprav ne pošlje v javnost svojih misli vsak, ki kdaj stopa tod mimo, smemo trdno verjeti, da podobne misli pridejo se marsikomu, ne samo onima dvema iz Ohio. Tako ima tudi to naše delo, ki se morda komu drugemu zdi bolj izgračkanje kot resna zaposlitev, svoj pomen v celotni zamisli lemontskih nalog, in drznem se reči, da ima naravnost misijonski pomen. Ena lepa misel, ki se človeku včasih utrga v dnu srca, utegne biti več vredna in prinesiti več sadu kot dolgi misijonski govori, ki dostikrat ne morejo najti ključa do src. In glejte, za to nam gre, da bi naš Lemont z vsem svojim delom — s tiskano, govorjeno in delavno besedo govoril tisočim, vsakemu na svoj način: Kvišku srca, imejmo jih pri Bogu!

Dragi poslušalci! Ob desetletnici naše kronane Marije Pomagaj se mi je zdelo, da te besede ne bodo zgrešile svojega mesta in svojega pomena. Zato sem vam jih izpregovoril. Trdno sem prepričan, da ste jih sprejeli prav tako dobrohotno kot so bile govorjene. K skiepu naj izrazim svoje in vaše iskrene želje, da bi naša kronana Marija Pomagaj še nadalje vezala Lemont in naše verno ljudstvo z vezmi pri srčne medsebojne navezanosti in ljubezni. Naj bi naša kronana Marija Pomagaj privedla vas in mnogo drugih še velikokrat sem na naše griče na duhovni in telesni oddih! Naj bi naše Ameriške Brezje še nadalje bile skromen nadomestek za prave slovenske Brezje tam med gorenjskimi planinami! Naj bi naš Lemont še mnogo let z vsem svojim udejstvovanjem govoril tisočim po slovenski Ameriki: Bratje in sestre, kvišku srca, imejmo jih pri Bogu! Amen!

NAŠIM NAROČNIKOM

v Minnesoti, Wisconsinu in severnem Michiganu vljudno naznanjamo, da jih bo ta mesec obiskal naš potovalni zastopnik, brat Antonin Šega OFM.

Vsem ga prav toplo priporočamo. Skušajte mu pomagati, da bo dobil tudi kaj novih naročnikov.

Kako je prišel sv. Janez Vianej v Detroit

P. Bernard.

SVETI Janez Vianej v Detroitu obhaja letos desetletnico, odkar je prišel tja za patrona ondotni slovenski župniji. Če se natanko vzame, se bo desetletnica slavila šele prihodnji mesec, namreč enkrat v septembru. Prišlo mi je na ušesa, da mislijo detroitski farani tisti praznik tudi na zunaj primerno proslaviti.

Imam pa poseben vzrok, da pišem o detroitskem sv. Janezu že za avgustovsko številko našega lista. Dne 9. avgusta namreč vesoljna Cerkev obhaja god tega svetnika. Ker je pa praznovanje, ki ga ima na programu vesoljna Cerkev, vendar več kot samo praznovanje posamezne fare, pišem o tej reči že sedaj.

Pred desetimi leti sem prišel v Detroit po Velikem Šmarnu naravnost iz Cary, Ohio. Dana mi je bila naloga, da poizvem pri škofu Gallagherju, če je sploh kako mogoče misliti na to, da se ustanovi v Detroitu slovenska župnija. Spremljali so me hrvatski župnik Rev. Oskar Šuster in dva njegova takratna ključarja, Slovenca, Frank Pavlič in Štefan Potočnik. Morda je bil še kdo z nami, pa tega se ne spominjam več.

Škof Gallagher, dobra duša, nas je lepo sprejel in po kratkem razgovoru odločil: pojdite na delo, imate moj blagoslov!

In smo šli na delo. Kako smo začeli in kako nam je šlo prve tedne, ni moj namen, da bi tu opisoval. Toliko rečem, da je šlo prilično dobro. Naši Slovenci so prihajali v večjem in večjem številu, darovali so pa tako obilno, da sem se na tihem pogosto čudil. Morebiti jim tega nisem pravil, sedaj, ko je minilo od takrat deset let, pa že lahko povem . . .

V tistih dneh mi je rekel neki duhovnik, ki je imel mnogo skušnje s takimi reč-

mi: Vidim, da vam dobro gre. Pripravljeni pa bodite, da se boste skregali gotovo takrat, če prej ne, ko boste določevali patrona novi fari, in ko boste iskali prostor za novo cerkev. Vsak bo hotel svojega patrona dati tudi cerkvi za patrona, novo cerkev bo pa vsak hotel imeti tik pred pragom svoje hiše . . .

Ta napoved mi je naredila precejšen kos novih skrbi. Če je tako, sem si dejal, moram pa biti zelo previden. Če ne bo

prav posebne potrebe, nočem priti navzkriž s farani, ki se tako dobro drže.

Zavoljo tega sem glede cerkvenega patrona in prostora za novo cerkev hodil bolj okoli škofa kot okoli faranov. Vendar moram takoj tukaj zapisati v čast detroit-skim Slovencem, da je bila moja bojazen in napoved onega gospoda skoraj popolnoma brez podlage. Prav malo take ozkosrčnosti sem našel pri njih.

Glede patrona mi je naročil škof: Izberite tri imena ali naslove in mi jih pošljite

te po pošti. Samo take izberite, ki jih še ni v našem mestu, da ne bo pozneje kake pomote. Izmed tistih treh bom enega izbral in vam sporočil.

Nekoliko sem premišljal in napisal tri: Sveti Duh, Marija Srednica, tretjega se pa res ne spominjam več. Menda je bila Porciunkula.

Preden sem odposlal v Chancery office, sem vseeno možem na seji povedal, kako mislim. Popolnoma brez njihove vednosti nisem hotel ravnati. Nekoliko me je skrbelo, kako bodo kaj zadovoljni.

Zdelo se mi je, da ravno preveč navdušeni niso bili ne za eno ime ne za drugo, vendar ni nihče naravnost ugovarjal. Eden je dejal: No, na imenu ni toliko, da imamo le faro. Bog nam daj še cerkev postaviti!

Mislil sem že, da bo to zadnja beseda. Pa se je oglašil eden, če me ves spomin ne moti, je bil George Kotze, in je zelo narahlo dejal: Morebiti bi se pa le dalo dobiti tako ime, ki bi bilo prav za naša usta. Sveti Janez na primer bi se nam zelo po naše slišal. Ali niso lansko leto enega novega Janeza spravili na oltar? Kaj pa, če bi mi za tistega zaprosili?

“Mislite sv. Janeza Vianeja?”

“Menda mu tako pravijo.”

To me je čudno prevzelo. Glejtesino, jaz sem bil leto prej osebno v Rimu prav tisti dan, ko je bil Janez Vianej, arski župnik, tako slovesno proglašen za svetnika. Bilo je na binkoštno nedeljo 1925. Pa se še spomnil nisem nanj, ta mož mi ga pa tako lepo predlaga . . .

Skoraj me je postalo nekoliko sram. Na tihem sem rekel sv. Vianeju, naj mi nikar ne zameri, ko sem ga tako v stran potisnil, čeprav sva bila že leto dni dobra znanca. Drugi možje so bili videti vsi zadovoljni z novim predlogom, vsaj ugovarjal nihče ni. Meni so se sicer vsi oni prejšnji naslovi smilili, da bi katerega črtal, zato sem vsem trem kar še četrtega pripisal, češ: naj ima škof štiri namesto treh, morebiti bo še lajše izbral.

Tako je minila tista seja in naslednji dan je šlo pismo v škofijo. Odgovor je točno prišel in "izvoljen" je bil zadnji kandidat — sv. Janez Vianej . . . Čudno me je dirnilo. Da je George Kotze tako na lepem zmagal!

5 prvega cerkvenega piknika.

Vsi farani so bili veseli svojega Janeza. Njegov priimek Vianej se jim je takrat sicer še dosti tuje glasil, ko so pa več zvedeli o svojem patronu, se jim je kmalu poleg kranjskega Janeza tudi francoski Vianej priljubil.

Za prostor, kje bo stala nova cerkev, je bilo seveda več težav. Pa spet ne zavaljo morebitne ozkosrčnosti faranov, temuč zato, ker je v takem mestu kot je Detroit jako težko najti kaj primernega. Pa ko bi Slovenci vsaj kje na kupu živeli! Pa jih imate raztresene po vsem mestu kot bi jih kdo z bombo razstrelil in križem kražem razmetal.

Škofu in meni je šlo pred vsem za to, da bi se našel prostor, kjer ni prav preblizu druge katoliške cerkve. Ne da bi mislili v prvi vrsti na "konkurenco", toda pogled v bodočnost je to svetoval. Slovenci ne bodo v Detroitu na vse veke, naj bi njihova cerkev pozneje prišla prav drugemu narodu.

Tudi to so naši ljudje takoj razumeli in potrpežljivo čakali. Jaz sem takrat še prav malo poznal mesto in njegove prilike, kare

tudi nisem imel, na "oglede" je pa le bilo ureba hoditi. Ni mi bilo težko dobiti vozniaka. Posebno rajni Joe Elenič — naj mu bo tudi tu postavljen majčken spomenik — me je ure in ure vozil po mestu. Kadar pa nisem imel drugega, sem poklical kakega "real estata" in se dal fletno voziti okoli. Bilo je seveda za "boglonaj" in pa za upanje, da morda ravno na kako njegovo "lo-o" pade moje oko . . .

In nekoč je padlo moje oko na dve loti, na katerih danes stoji — sedaj v ozadju in v obliki že nekoliko "iznucane" hale — nekdanja "moja" katedrala, pred njo pa "Odilova" podtalna cerkev. (Čigava bo prava in resnična cerkev, to ve kvečjemu sv. Janez Vianej . . .)

Zemljišče je bilo tesno in — drago. Pa kaj hočeš, takrat je bila v Detroitu vsaka ped zemlje draga kot samo svetlo zlato! Za dve majhni loti je bilo treba šteti deset tisoč dolarjev! Škofu se je lega dopadla, farani so pa začeli romati tja in so postavali

Oltar v "stari" cerkvi.

ob praznih lotah z različnimi čustvi. Eden je rekel to, drugi ono, pa naj so že padle take ali drugačne besede, eno je gotovo: napoved onega prej omenjenega gospoda se spet ni uresničila. To se pravi — skregali se nismo! Ko smo se preselili tja v tisto hišo poleg dveh praznih lot, ni zavoljo tega nihče odpadel od nas.

Pozneje sem našel priliko, da sem onemu gospodu povedal, kako se je s svojim prerokovanjem zmotil. Z zanimanjem je poslušal in pripomnil: No, potemtakem ste vi zašli med posebno dobre ljudi . . .

Upam, da ni nič hudega, če sem te reči ob desetletnici povedal svojim nekdanjim faranom in zraven še vsem bralcem lista Ave Marija. K temu dodajam prav iskrene čestitke in željo, da bi se sv. Janez Vianej še mnogo desetletji tako izvrstno počutil med detroitskimi Slovenci!

NAZNANILO ROMARJEM.

O priliki našega zadnjega shoda so mnogi popraševali, kdaj bomo imeli nadaljnje shode ali romanja.

Naj bo tu objavljeno, da sta na letošnjem programu še dva romarska shoda.

Enega misli prirediti župnija sv. Jurija v So. Chicagi, drugega pa župnija sv. Štefana v Chicagi.

Oba ta romarska shoda bosta v mesecu avgustu. Ker pa natančno še nista določeni obe nedelji, opozarjamo vse na objave v dnevnem časopisju, ki bo gotovo pravočasno poročalo.

Kdorkoli želi priti iz drugih krajev k nam v tem mesecu, naj se pridruži eni ali drugi skupini, kakor mu bolj kaže. Tudi natančnejši program bo objavljen.

Kdor misli priti s temi romarji, naj mu že danes velja naš prisrčen: **DOBRODOŠEL!**

Oo. frančiškani v Lemontu.

Sv. maša—najlepša molitev

P. Aleksander.

KRISTUS je bil tisti, ki je dejal: Treba je vedno moliti. Vedno! Če bi vzeli to naročilo dobresedno kakor molitev navadno razumemo, bi morali reči: Ta Gospodov ukaz kvečjemu izpolnjujejo tiste duše, ki uro za uro premolijo in premikajo ustnice v besedni molitvi. Poznamo take ženice, ki velik del dneva posvete pogovoru z Bogom v cerkvi. Poznamo take možake, ki pridejo po dvakrat, trikrat na dan v cerkev in tam molijo, molijo . . .

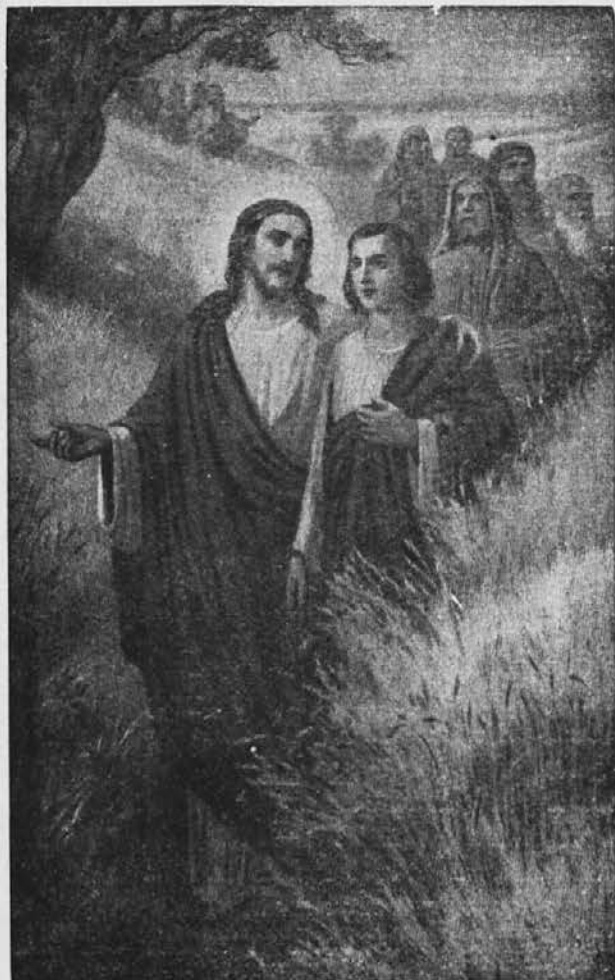
Blagor jim! Vendar ni samo takim dano vedno moliti in nikoli prenehati. Kristus je pokazal z zgledom svojega lastnega življenja, da je razumel pod molitvijo tudi žrtvovanje samega sebe v blagor bližnjemu in izpolnjevanje Očetove volje.

Ako bi ne bilo tako, bi nam ga morali kazati evangelisti samo v eni sliki, namreč klečečega in v molitev zatopljenega. Pa ni tako. V evangelijih ga vidimo, kako hodi okoli, uči in pridobiva duše; pred nas stopa kot dobrotnik, ki neprestano proži roko v pomoč; razodeva se nam kot živa žrtev, ki komaj misli na svojo udobnost, posvečuje pa vse svoje moči nalogi, da pokaže ljudem večne vzore.

Kristusovo življenje je bilo ena sama večna molitev, ki se je v smrti na Kalvariji izpela v premožno himno ljubezni . . .

S Kalvarijo je Kristus potrdil, kar je v življenju učil: Tvoje življenje, kristjan, nasledovalec Kristusov, mora biti molitev! Z mislijo vprto v Boga žrtvuj sebe bližnjemu v dobro! V tem je molitev tvojega življenja. Tudi ustna molitev mora najti svoj čas. Ali tole velja o njej: Tudi tisoč Očenašev na dan nima zasluženja, če niso prišli iz srca, ki bližnjemu privoščijo, kar mu gre, ki bližnjemu pomaga, bližnjega ljubi...

Kar nam pridiguje Kalvarija, o tem prav enako naš oltar govori. Na oltarju se ponavlja Kalvarija, sveta maša jo zopet in zopet pred námi oživlja. Sveta maša nas uči, kako naj bo naše življenje velika in lepa molitev.

Jezus z učenci med klasjem.

Kako moremo pomisliti na Kalvarijo, pa se ne spomniti večno svetih molitev, ki so tam privrele preko umirajočih Gospodovih ustnic?

Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo . . .

Oče, v tvoje roke izročim svojo dušo...

Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil . . .

Na Kalvariji je Kristus zadoščeval za grehe sveta,

častil Boga kot Očeta in gospodarja vesoljstva,

ga prosil milosti za človeški rod in se mu v vdanosti zahvaljeval.

Tudi na Kalvariji oltarja isto ponavlja. Evo štiri glavne pogoje prave molitve, štiri glavne misli, ki gredo kot zlate nitke skozi vso sveto mašo, nitke, izpeljane iz Krvi Kristusove in iz njegovega božjega Srca!

Poznamo glavne dele svete maše: darovanje, povzdigovanje, obhajilo.

Poleg glavnih treh vzemimo še štiri prav vidne dele, ki so sledeči: spovedna molitev ob začetku, evangelij, predglasje in zahvalne molitve po obhajilu. Vsi ti deli kažejo Kristusa, kako zadoščuje, prosi, časti in se zahvaljuje. Kratko: daruje se, žrtvuje se, z vsem tem čudovito lepo — moli.

Tu je vzor tvoji molitvi, tvoji življenjski molitvi. Naj bo vse tvoje življenje zadoščenje, češčenje, prošnja, zahvala! Križe in težave svojega stanu in poklica v take namene obrni!

Med sveto mašo v nedeljo na te name ne pomisli! V srcu jih ponovi pred Bogom! Ne samo za tisto nedeljo, za ves teden jih ponovi! Tako bo nedeljska maša dobila nov pomen v tvojem življenju.

Ko bo med tednom starka Skrb trkala na vrata in te hotela potreti, naj ti seže misel nazaj k sv. maši pretekle nedelje. Odgovor boš dal nepovabljeni obiskovalki: Ne moreš me streti, starka Skrb, Gospodova volja naj se zgodi!

Ko se ti bo nejevolja nad sosedom, nad tovarišem, nad sorodnikom, skušala prikrasti v srce, pomisli nazaj na mašo v začetku tedna! Poslušaj besede Gospodove in ž njim jih govori: Odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo . . .

Ko bo med tednom trepetalo tvoje srce v negotovosti in morda v obupu, ko boš omagoval pod težo izdanega prijateljstva, spomni se na Kristusa, ki je stal pred teboj v sveti maši v nedeljo! Z njim vzdihni iz vsega srca: Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil?

Zakaj ne bi tega poskusil, brat moj in

prijatelj? Zakaj se obotavljaš s to lepo duhovno vajo, sestra moja v Gospodu? Nikar ne odlašajta več!

Le večkrat nazaj na nedeljsko sveto daritev poglejta! Lažji vama bodo vsakdanji križi postali. Hitreje bosta za grehe zadostila. Bolj iz srca vama bo prihajala zahvala za prejete dobrote. Z večjo prisrčnostjo in vdanostjo bosta prosila novih moči in dobrot.

V SV. Deželi teče kri. — Sv. Dežela je zopet priča krvavih prizorov kot že tolikokrat v svoji zgodovini. Topot je ne moči krščanska kri, razen kolikor Angležev pade. Judje in Arabci so si v laseh za gospodstvo. Doslej so se Arabci smatrali za gospodarje Sv. Zemlje. Po takozvanem preskriptivnem pravu opravičeno. Sicer je Palestina prvotno judovska domovina, a že dolga stoletja prevladuje v njej arabski element. Do poveljnega časa, ko si je Anglija izgovorila mandat čez njo, so bili Judje v veliki manjšini. Se tudi niso kaj prida potegovali za svojo bivšo domovino. Držali so se pravila: Kjer je dobro oz. boljše kot doma, tam je naša domovina. In v splošnem jim je bilo povsod boljše kot doma. Šele po vojni, ko so se jih narodi drug za drugim začeli kot pijavk otresati in jih preganjati, so se zopet spomnili na svoj nekdanji dom in se jeli v velikem številu vračati. Njih cilj je oživiti samostojno judovsko državo v prvotni domovini. Anglija jih v tem stremljenju podpira. Arabci jim pa nikakor niso voljni prepustiti svoje postavne posesti. Odtod krvavi boji med obojimi, oz. med Arabci in Angleži. Vse kaže, da bo Palestina še trd oreh za Angleže. Katoliške simpatije so na strani Arabcev. Že radi tega, ker če Judje prevladajo, bodo sv. kraji kmalu izgubili svojo prvotno lice, po katerem so nam tako dragi. Judje hočejo vse modernizirati. Saj kapitala jim ne manjka.

En teden v Palestini

Rev. Albin Gnidovec.

BIL je vroč dan proti koncu februarja 1935. V egiptovskem mestu Cairo sem stopil na vlak, ki me je imel potegniti v Jeruzalem. Prišlo je že v navado, da potuje evropski ali ameriški romar v Palestino skozi Egipt.

Tri ure smo se vozili do sueškega kanala. Tam se je bilo treba na egiptovski strani izkazati mejnim stražam. Potem nas je majhna ladja prepeljala na drugo stran. Vlak proti Jaffi in Jeruzalemu je že čakal.

Uradniki na palestinski meji so bili jako natančni. Zahtevali so od nas kar po dve na-

lašč zanje narejeni fotografiji. Noben potnik jih ni imel. Po daljšem pogajanju so nas pustili naprej brez njih. Vlak se je premaknil ob enajstih ponoči. Vozili smo se sprva skozi same peščene planjave — dobro, da je bila noč in smo vožnjo skozi puščino prespali.

Zgodaj zjutraj smo bili v Liddi, kjer se vlak cepi v dve progi, proti Jaffi gre ena, proti Jeruzalemu druga. Mesto Lidda se skriva potniku v gozdu oljčnih in pomarančnih dre-

Pogled na Jeruzalem z Oljske gore.

ves. Od tu dalje se vidijo na obeh straneh železniške proge milje in milje daleč oljčni in pomarančni gaji. Pomaranče so jako debele. Na postajah smo jih kupovali od bosonogih fantalinov, ki so jih skušali kar največ prodati. Cena je bila en cent za komad. Prišle so bile pomaranče naravnost z dreves in so bile silno okusne, da, izredna slaščica.

Od Lidde dalje se je vlak začel spenjati v judejsko gorovje. Arabski dečki in dekličiči so tekali ob vlaku in nam ponujali šopke cvetlic. Treba je bilo vreči ven nekaj drobiža, pa ti je šopek priletel kar v vlak.

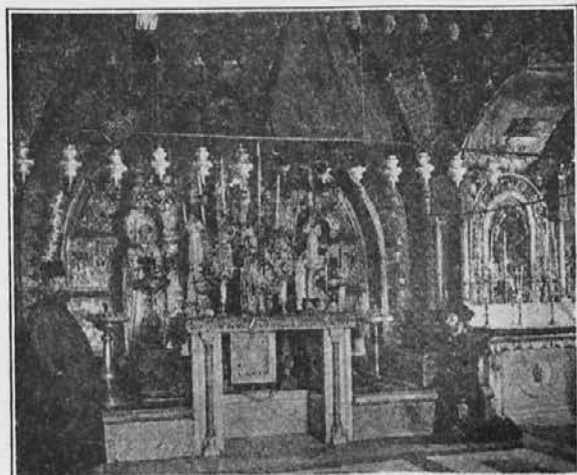
Ob devetih dopoldne se je začel vlak vstavljati — pred nami je bil Jeruzalem, sveto mesto, naš cilj. Jeruzalem ima sedaj dva dela. Prvi je staro mesto za obzidjem, drugi je novi, moderni Jeruzalem.

Bilo mi je na tem, da bi mogel v štirih dneh kolikor mogoče mnogo Jeruzalema in njegove okolice videti. Treba se je bilo informirati, kako bo to najglaglje šlo. Razne verske ločine imajo po vsej Palestini in posebno še v Jeruzalemu hotelom podobne gostince za tuje romarje. Jaz sem se zatekel v hospic, ki ga vodijo oo. frančiškani. Prav blizu

božjega groba stoji in se mu pravi Casa Nova. Tam sem našel uslužbenega Dalmatinca iz Boke Kotorske. Z njegovo pomočjo sem prav lahko našel frančiškana P. Adolfa Čadeža, ki je iz ljubljanske provincije in sva se že od poprej poznala. Sedaj ima v oskrbi jeruzalemski biblijski inštitut. On seveda zelo dobro pozna Jeruzalem in mi je dal natančne nasvete, kako naj se lotim obiskovanja svetih krajev, cerkva in drugih zanimivosti. Tudi je izposloval zame dovoljenje za maševanje na Kalvariji, v cerkvi božjega groba in na drugih svetih krajih. Zelo moram biti hvaležen P. Adolfu za vso prijaznost, ki mi jo je izkazoval tiste dni v Jeruzalemu.

Cerkev božjega groba je posebno imenitno svetišče. Je med prvimi rečmi, ki jih romar želi videti. Saj hrani v sebi krščanskemu srcu tako dragocene zaklade — prostor Gospodovega križanja in grob, iz katerega je po treh dneh veličasten vstal. Tudi jaz sem hotel to cerkev najprej videti. Srce mi je bilo v drhtečem pričakovanju.

Že na zunaj se vidi cerkvi, da stoji dolga stoletja na svojem mestu. Pročelje sega še nazaj v čase križarskih vojsk. Ko sem pa vstopil, je prvi hip moje navdušenje doživelo nekaj kakor mrzel poliv. Na levi sem opazil divan mohamedanskih vratarjev, ki stražijo vhod . . . na desni vodi dvoje stopnišč na goro Kalvarijo. To je najsvetejši prostor v Palestini, zakaj tu se je odigrala pretresljiva dra-

Kalvarija, Golgota.

ma smrti našega Gospoda. Svetišče je razdeljeno v dve kapeli. Desna je last katoličanov rimskega obreda in pomeni kraj, kjer so

Jezusa slekli in pribili na križ. Leva pripada grškim kristjanom in tam je bil križ zasajen v zemljo. Med obema kapelama stoji oltar, ki je last katoličanov in je posvečen žalostni Materi božji. Velik kip Matere sedmerih bolečin stoji na njem. Na levi strani oltarja je kovinast pokrov, pod katerim se vidijo razklane skale izza časa Jezusove smrti na križu.

Vrnimo se nazaj k vhodu in zavijmo na levo. Skozi mračen prehod nas pot privede v rotundo. Sredi nje stoji majhna stavba, božji grob. Postavili so ga bili Grki, je pa skupna last Latincev, Grkov in Armencev. Nizka vrata vodijo v majhno vežo ali kape-

Božji grob.

lico, kjer je angel oznanil pobožnim ženam Kristusovo vstajenje. Od tu je vhod v božji grob skozi zelo nizka vrata, da se je treba globoko skloniti, če hočeš priti noter. Tako tesen prostor je to, da ga trije kar napolnijo. Božji grob sam je pokrit z belim marmorjem. Živa skala pod marmorjem je ohranjena okoli in okoli božjega groba v visočini štirih čevljev.

Ni na svetu prostora, ki bi videl toliko

tujih in vsakovrstnih obrazov kot božji grob Gospodov. Solze pobožnosti tečejo v obilici na tem kraju. Vsako minuto celega dne prihajajo novi romarji in izlivajo molitve najgloblje vere iz ginjenih src proti nebu. Jaz sem se zavedal, da je bil v tistem hipu dosežen višek mojih želja, ko sem klečal ondi pred božjim grobom, še bolj pa, ko sem imel srečo maševati na oltarju božjega groba. Ne morem biti Bogu dovolj hvaležen za to milost.

V baziliki božjega groba je mnogo kapel. Ena je na primer posvečena sv. Mariji Magdalenii, ker se ji je baje na tistem mestu Gospod prikazal po vstajenju. Druga je kapela Prikazanja, v kateri je videti kos stebra, ki je bil Jezus nanj privezan med bičanjem. Ena je posvečena sv. Heleni in je last Armencev. Dalje ena v čast sv. Križu. Na tistem mestu je sv. Helena našla pravi križ. Sredi cerkve je postavljen kor pravoslavnih Grkov brez posebne svetopisemskega pomena.

Na zunaj ima bazilika prav siromašno in žalostno podobo. Pred več ko 60 leti jo je potres zelo poškodoval. Železne podpore drže pokonci prednjo steno, drugače bi se bila najbrž že zrušila. Obžalovanja vredna okoliščina, da imajo tri verske skupine vsaka svojo pravico v baziliki, stoji na potu tako potrebnemu popravilu. Pravoslavni nimajo sredstev za restavracijo, ker Rusija nima nikakega pomena več za vero, Armenci pa ravno tako ne. Katoličani, ki jih v Palestini imenujejo Latinci, bi dosti lahko spravili skupaj potrebna sredstva, toda ostali dve verski skupini in civilna oblast se ne strinjajo s tem, da bi katoličani sami opravili delo.

(Dalje prihodnjič.)

LITVINOV — častni ateist. — Srednje azijsko udruženje brezbožnikov je imenovalo Maksima Litvinova in poleg njega še Molotova in Vorošilova za častne ateiste. To je menda najvišje odlikovanje v sovjetiji. Odlikovanci, ne izvzemši Litvinova, so se čutili kajpada zelo počaščene. Kajti s tem jim je bil priznan sto-percentni komunizem. A Litvinov bo dotično diplomo gotovo doma pustil, kadar bo šel zopet kam snubit. Če bi se kje bal "korbice", bi rajši rožni venec privlekel iz žepa v dokaz boljše viške verske svobode. Jud je pač jud!

Beseda o naših sestrah

P. J. K.

V KATOLIŠKI cerkvi najbrž ne najdemo ustanove, ki bi bila bolj popularna in povsod priljubljena, kakor je ustanova katoliških redovnic ali sester.

Mnogim to ali ono v cerkveni organizaciji ni po volji. Vedno najdemo med katoličani samimi dovolj nergačev. Samo ob častite sestre se malokdaj kdo obregne. Saj tudi nima vzroka za to. Samo slepa mržnja odpadnikov in obrekovalcev tudi stram ne prizanaša. Marsikatera država v Evropi jih je že iztirala. Ko so se pa polegli glasovi sovraštva, jih je ravno tako marsikatera že tudi nazaj poklicala. Tako se je zgodilo na primer na Francoskem. Pod pritiskom javnosti, ki se je oglašala v prilog sestram, katoliške in nekatoliške javnosti, je morala framasonska loža končno odnehati in zopet odpreti vrata francoske dežele katoliškim redovnicam.

Ameriška javnost v splošnem katoliške redovnice zelo spoštuje in visoko ceni. Posamezni glasovi, ki se drznejo metati kamenje tudi v to katoliško ustanovo, večinoma izginejo v valovih javnega mnenja. Sestra-redovnica je priljubljena prikazen vsepovsod: v šoli, v bolnišnici, na cesti, na vlaku . . .

Enako drugod po svetu. Največji svobodomislecilci pošiljajo svoje otroke k sestram v vzgojo in pouk. V misijonskih krajih so najbolj vplivni ljudje zagovorniki sester. Pa sami večinom niso katoličani. Zdravniki-materijalisti hočejo imeti v svojih bolnišnicah sestre, ker predobro poznajo njihovo požrtvovalnost in ljubezen do bližnjega. Za sesterske zavode ljudje povsod posebno radi prispevajo. Sestre so pač predstavnice krščanskega samaritanstva in dobroteljnosti. Ljubezen si pa

vedno osvaja srca in imponira razumnemu mišljenju.

Kateri človek bi mogel biti neprijatelj njej, ki v šoli odgaja njegovo dete z materinsko ljubeznijo? Kdo bi mogel premišljeno sovražiti njo, ki skrbi za bolnika kot da ji je rodni brat? Njo, ki hrani siroto in sebe pozablja, da more drugemu dobro storiti?

Posebno modrost Cerkve vidimo v tem, kako je znala ženske v svoji organizaciji postaviti na pravo mesto. Ni jih vrgla v vrtinec življenja, v gnečo javnih bojev. Ni jih naredila za pridigarice in duhovnice. Dala jim je poklic, ki je vse bolj primeren njihovi ženski naravi. Odločila jim je posel, ki ne zahteva toliko močnih mišic in živcev kakor žensko nežnost in materinsko ljubezen. Morda so hišni posli, strežba bolnikov, vzgoja otrok, pouk v šoli . . . manj cenjeni v očeh "velikopoteznega" sveta, toda v resnici je to korenina vsega drugega.

Srce in ljubezen in materinsko nežnost, reči, ki so na ženski najlepše, je vzela Cerkev v svojo službo. Te naravne blage ženske lastnosti je oplemenitila z vzvišenostjo krščanske verske ideje in naredila iz žene nekaj tako velikega, da je neprecenljiva pri delu za širjenje božjega kraljestva in za srečo naroda. Tu je žena popolnoma na svojem polju in ji nihče ne more delati konkurence.

To polje je popolnoma v nasprotju s takozvano moderno žensko emancipacijo, ki sili žensko ven iz njenega naravnega delokroga in jo žene v moške poklice, v javno, poslovno življenje. Tam skoraj mora podleči in izgubiti smisel za najplemenitejše žensko poslanje, da je namreč čuvarica domačega ognjišča, odgojiteljica novega naraščaja, angel miru, vernosti in ljubezni.

Od tod, da je Cerkev odkazala ženi njen najboljši del, izvira oni čar, ki ga ima na sebi katoliško žensko redovništvo. Od tod velika važnost katoliških sester v organizaciji Cerkve in krščanske družbe.

Našim prijateljem in dobrotnikom

Šolske sestre.

MORDA ste že mislili, da nas je vse skupaj zima stisnila, ker se tako dolgo nismo oglasile. Veste, na našem hribčku je vedno toliko dela, da kar ni časa misliti na pisanje.

Naše prvo in glavno opravilo je molitev, v kateri prosimo svojemu delu pomoči in blagoslova od zgoraj. In nikoli se ne zberemo v naši ljubki kapelici, da ne bi priporočile božjemu Srcu vseh dušnih in telesnih zadev naših dobrotnikov in prijateljev. Globoka hvaležnost, ki vam jo dolgujemo, to od nas zahteva. Sestre, ki prihajajo domov na počitnice, pripovedujejo, kako ste jim povsod šli na roke, da je njihovo delo v šoli rodilo uspeh. Hvaležne smo vam.

Ko pa se poletje nagne na jesen, bodo naše sestrice zopet veselo pohitele nazaj na svoja mesta, med vašo ljubo mladino in navdušeno bodo nadaljevale vzgojo vaših malih.

Saj same ne vemo, kam je preteklo leto zbežalo — in vendar je bilo polno veselih in žalostnih dogodkov. Žalostnih! Smrt nam je ugrabila to leto dve sestri: S. M. Sebastijano, katero ste vsi poznali, in S. Geraldino Bambič. Ena si je spletla nebeški venec z delom po župnijskih šolah in v skrbi za nas, druga ga je ukradla, saj je umrla v zorni mladosti. Pogrešamo pa obe in ju vroče priporočamo vaši pobožni molitvi. Na pokopališču sv. Alfonza v Lemontu čakata vstajenja. Če vas kdaj vodi pot mimo, priporočite ju božjemu usmiljenju!

Veseli dogodki! Tri naše sestre, ki so lani obiskale domovino, so se srečno vrnile. V jeseni nas je obiskal g. nadškof ljubljanski, Dr. Gregorij Rožman. On je dober našim sestram tudi v domovini. Ne moremo povedati, kako smo ga bile vesele. Kadar bo Prezvzišenega zopet vodila pot mimo našega doma, nas bo gotovo zopet počastil s svojo navzočnostjo. Tako na tihem si mislimo, da se mu je Amerika dopadla in se bo v njem zopet zbudil "Wanderlust".

Obiske naših sestic, ki delujejo v bližini

našega doma, štejem vedno med vesele dogodke. Ravno tako dni, ko prihajajo naše sestre domov na letno duhovno obnovo ali na duhovne vaje. To vam je čebljanja in smeha po hiši in po hribu! Vse leto sestre niso videle druga druge in toliko si imajo povedati! Toda ta veseli dirindaj traja samo kako popoldne, kvečjemu en dan. Ko pokliče zvon sestre v kapelo k prvemu premišljevanju duhovnih vaj, se vsi obrazi zresnijo, jezički utihnejo kar sredi stavka in božji mir zavlada zopet po vseh samostanskih prostorih. In pomislite! Ves teden so jezički zavezani — pa pravijo, da ženske ne znamo molčati niti pol ure: Javno protestiramo proti temu krivičnemu mnenju o našem spolu!

Letošnje duhovne vaje je vodil P. Bernard. Sestrice so mnogo koristnega zajele iz njegovih govorov. Bog bo pa dal blagoslov, da bodo njegove besede seme, ki ni padlo na neplodna tla in bo rodilo v dušah stoteren sad. Kar spodobi se, da tu še pristavim, da so jezički zopet pridno vršili svoj posel, ko je voditelj rekel "Amen". Pa ne za dolgo. Kmalu so jih vozniki odpeljali v Chicago ali v Joliet, druge pa na kolodvor. Nekatero si bodo vbi-jale v glavo učenost in se potile po univerzah, druge bodo gospodinjile na svojih prejšnjih postojankah in imele fletne čase. Če nam bo dolgčas po otrocih, se jih bomo vsaj ob nedeljah nagledale.

Ko pišem te vrstice, je tako čudno mirno okrog našega doma. Samo še par "zaostalih ptičev" moti sveto tišino narave. Odlašajo s poletom na postojanke — tako težko se je ločiti od dragih sestic in od svežega zraka. Tja proti koncu tedna bo pa res treba dati slovo mirnemu zatišju in zopet pogledati življenju v obraz — pogumno, z ljubeznijo do Gospoda in Njegovih malih v srcu — —

Pa glavnega, kar me je privedlo do pisanja, še nisem izvršila. To je, zahvaliti se vam, dragi dobrotniki, za vso naklonjenost, ki ste nam jo dobrotno in ponovno izkazovali preteklo leto. Naš zavod dolguje posebno zahvalo sledečim, ki so spodaj naštet. Če bo katero ime izpuščeno po pomoti, lepo prosim, oprostite! Bog ima vse skrbno zabeleženo in vam bo povrnjeno.

Steelton: 1. Društvo Krščanskih mater, \$104.00; 2. Marijina Družba.

Slovenska Ženska Zveza, zbrana na konvenciji v Milwaukee, Wis.: \$50.00.

Družine: Zapčič, Veselič, Koren, Math Kremesec, Omerzel, Grdina, Petek, Stajer, Sever, Rajko, Grčar, Bambich, Kure.

Vsem tistim, ki so prispevali za postaje našega križevega pota, naznanjamo, da bomo te dni enkrat vzdale v vsako posamezno postajo ime dotičnega, ki nam jo je omogočil s svojim darom. In vsakokrat, ko bomo molile križev pot, se bomo spomnile tudi dobrotnikov, ki so nam s takim veseljem priskočili na pomoč, da nam je bilo mogoče postaviti vse kapelice. Lepe pozdrave vsem!

JAVNA ZAHVALA.

Kar najvljudneje se zahvaljujemo vsem organizatorjem, romarjem in delavcem, ki so s svojim sodelovanjem pripomogli k tako lepemu uspehu naše slavnosti na dan 5. julija.

Prav primerno smo proslavili dopoldne desetletnico kronanja naše Marije Pomagaj, popoldne pa praznik svetih bratov Cirila in Metoda, poleg obeh pa še našega svetniškega kandidata Antona Martina Slomška.

Oprostite, da ne bomo navajali nobenih imen, ker naprej vemo, da bi ne mogli naštetih vseh. Zato naj velja vsem skupaj in vsakemu posebej naš najiskrenejši Bog plačaj! Oo. frančiškani.

PRAVA znanost se klanja veri. — Leta 1876 v nemškem Marburgu umrli botanik prof. Albert Wiegand je zapustil sledeči testament: "Želim, da bi se ob mojem grobu molila apostolska veroizpoved in udeležencem mojega pogreba naj se pove, da sem s pomočjo božje milosti veroval vseh njenih 12 členov. Pove naj se jim tudi, da čeprav sem bil zelo kritično nadahnjena in sem vedno z odprtimi očmi hodil svoja pota, vendar nisem ob problemih življenja in znanosti nikdar niti za hip podvomil o katoliških resnicah. Nasprotno, prav v njih sem našel rešitev vseh ugank življenja in popolno zadovoljstvo." Njegov nagrobnik pa nosi napis: "V Tebe, Gospod, sem zaupal, vekomaj ne bom osramočen." Tako se prava znanost klanja veri.

Stotnik Pigerre

P. Hugo.

LETA 1870 so Nemci Francozom v njihovi prestolici Parizu narekovali mir, ki ga ponosna Francija ni nikoli prebolela in ga nikoli ne bo. V vsej trdoti je morala takrat čutiti znano vojno pravilo: Vae victis, gorje premaganim! A mesto da bi si ponižani in izžeti narod bratski podal roke in skušal čim prej zaceliti rane, ki mu jih je vsekala izgubljena vojna, se je spoprijel še v državljanski vojni.

Pariška narodna garda, ki je imela po odhodu Nemcev iz prestolice skrbeti za red in mir, se je razdelila v dva tabora, meščanskega in delavskega. Socialistično nadahnjeno delavstvo je bilo mnenja, da je napočil najugodnejši trenutek za oklic komunistične republike. S tem pa meščanski tabor ni bil zadovoljen. Tako se je vnela sicer kratka, a krvava bratomorna vojna za prvenstvo. Nekaj časa se je zdelo, da bodo socialisti uresničili svoje sladke sanje še izza prave krvave revolucije. Polastili so se upravnih uradov prestolice, oklicali volitve in seveda sijajno zmagali. Nato so se lotili bližnjih priprav za proglasitev komunistične republike.

Da bi jim oni, ki so držali z meščanskim taborom, ne zmešali računov, so najvplivnejše razlastili, nekaj jih pa še položili in zaprli kot talce. Med temi slednjimi so bili tudi vplivni duhovniki, svetni in redovni, v prvi vrsti pariški nadškof Darboy. Tako so socialisti za nekaj časa bili gospodarji položaja. Pa so tudi gospodarili po socialistično. Kradli, ropali, požigali, razdirali in skrunili so na debelo. Svoje seje so imeli revolucionarji v oskrunjeni cerkvi sv. Magdalene. Otvarjali so jih z marseljezo, spremljano z orgljami. S prižnice, na kateri so nastopali razni govorniki in proslavljali delavsko zmago, je visela rdeča zastava.

Ko je meščanska narodna vlada, ki je imela svoj glavni stan v Versaillesu, uvidela, kaj se pripravlja, je strnila svoje sile in začela komunistično trdnjavo v mestu silovito bombardirati. Prestolica je sedaj več trpela od francoskih kot prej od nemških topov. Dne 21. maja so vladne čete narodne garde vdrle v mesto. Začeli so se krvavi poulični boji na življenje in smrt. Komunisti so kmalu spoznali, da se ne bodo mogli vzdržati. A mesto da bi se udali, so v svojem obupnem položaju naravnost pobesneli. Moški so bili na barikadah, ženske so s posodami, napolnjenimi s petrolejem, hitele okrog ter polivale in zažigale vladna in zasebna poslopja vsevprek. Pariz je postal en sam mogočno plapolajoč kres. Čim bolj obupen je bil položaj komunistov, tem bolj se jim je mudilo, da kar največ uničijo in puste zmagovalcem samo razvaline.

Tiste burne dni so v mestni ječi La Roquette pod vodstvom nekega bivšega kaznjenca čakali svoje usode talci. Med njimi so bili: nadškof Darboy, Abbe Alland, P. Ducoudray, jezuit P. Clerc, magdalenski župnik Deguerry in še več drugih odličnih duhovnikov in laikov. Pripravljani so bili na najhujše. Saj je bilo rečeno, da bodo morali za vsakega ubitega komunistu trije najodličnejši talci dati življenje. Zato je bil nadškof prvi, ki je sklenil svoje življenjske račune, in je samo čakal, kdaj ga bodo pozvali pred puške. Mirno je gledal gotovi smrti v oči. Na železno mrežo v podobi križa na oknu svoje jetniške celice je s svinčnikom napisal: Ave crux, spes unica! Pozdravljen križ, edino upanje! Tam je molil in vdano čakal na zadnji poziv.

Vladne čete narodne garde so vedno bolj prodirale v osrčje mesta in pokrile ulice z mrtvimi komunisti. V sredo 24. maja pridrvi v ječo komunistična tolpa pod vodstvom stotnika Pigerrja. Prvi, ki je bil poklican iz jetniške celice, je bil nadškof. Za njim še ostali zgoraj imenovani. Brez nadaljnega procesa so jih med nečutenim

sramotanjem vlekli na dvorišče jetnišnice in postavili ob steno. Preden je tolpa stotnika Pigerrja dvignila puške k salvi, je nadškof spregovoril par besedi. Bile so besede odpuščanja. Par vojakov je ta odpuščajoča ljubezen tako ganila, da so padli pred svojega nadpastirja na kolena in ga prosili odpuščanja. A drugi suroveži so priskočili in jih med strašnim zasramovanjem nadškofa vlekli proč.

Stotnik Pigerre je ukazal: Ogenj! Salva je odjeknila, kri je brizgnila v steno, žrtve so se druga za drugo zgrudile. Le nadškof je še stal. Dasi ranjen, je še dvigal svojo roko k blagoslovu in odvezi umirajočim. Ko je eden divjakov to videl, je priskočil in zakričal: "Tu imaš svoj blagoslov!" ter mu poslal kroglo v prsi. Nadškof se je zgrudil. Pristopil je stotnik Pigerre in v zadnjih trenutkih trepetajočemu s puškinim kopitom razbil glavo.

Čez dva dni so prišli drugi na vrsto. Med temi je bil tudi priljubljeni jezuit P. Olivaint, sloveč pridigar. Zopet so nekateri vojaki klonili, ko je bilo dano povelje za strel. A stotnik Pigerre je zarjul: "Tu ni mesta za milost in usmiljenje!" Sam je oddal prvi strel, da druge opogumi. Nato je začelo pokati vsevprek. A P. Olivaint je še stal. To je stotnika Pigerra jezilo. Stopil je k njemu, da sam izvrši, česar drugi niso hoteli. P. Olivaint ga prodirajoče, a ljubeče pogleda in pravi: "Madame, slabo vam pristoji ta uniforma!" Kajti pod uniformo stotnika Pigerra je spoznal — žensko, Felicijo Gimet. Dobil je kroglo v odgovor.

Vseh krvavih žrtev tiste dni je bilo 64, od teh 17 duhovniških. Več drugih, med njimi tudi redovnic, je čakala ista usoda. Toda zmagovita narodna garda jim je rešila življenje. Komunistična strahovlada je bila strta, njeni kolovodje polovljeni in postreljeni ali pa potaknjeni v ječe. Med slednjimi je bil tudi stotnik Pigerre, pravilno Felicija Gimet. Njo so vrgli v žensko ječo, ki je bila v oskrbi "Soeurs des Prisons

— Jetniških sester”, posebne redovne družbe, katere ustanoviteljica je Ana Quignon. Prednica S. Eleonora je “stotnika” Pigerra ljubeznivo sprejela v svoje varstvo, dasi je imel taka grozodejstva na vesti.

Pariz se je polagoma opomogel od dvojne vojne. Njune grozote so začele prehajati v pozabo. Ž njimi tudi “stotnik” Pigerre, o katerem je bilo po tistih strašnih dnevih toliko govorjenja. A za zidovi ženske jetnišnice pri sv. Lazarju, zdaj znanem pariškem kolodvoru St. Lazare, se je začela razpletati druga, nekrvava drama. Ob ljubeznivem ravnanju S. Eleonore s “stotnikom” Pigerrjem se je temu začela buditi vest. Nedolžna svečeniška kri, zlasti nadškofa Darboya in P. Olivainta, ga je začela peči in žgati. Zamišljen je slonel ob tiskanih pridigah slednjega, ki so mu po naključju prišle v roke. Pogostoma je bulil preko knjige, kot bi gledal pred seboj njenega pisatelja ter zopet in zopet čul njegove zadnje besede: “Madame, slabo vam pristoji ta uniforma!” Pri spominu na svinčen odgovor, ki mu ga je dal na to opazko, so se mu večkrat vlile solze. Vedno huje je kljuvala vest, dokler se ji ni podal in jo ves skesan razbremenil v dobri spovedi.

A igra s tem še ni bila končana. Spokorjena Mademoiselle Felicie Gimet je zaprosila za redovno obleko “Jetniških sester”. Sprejele so jo, ker o njenem resničnem spokorjenju ni bilo dvoma. Pri preobleki si je izbrala redovno ime S. Marija Magdalena. Javnost o vsem tem ni ničesar zvedela. Kadar se je kdo spomnil na “stotnika Pigerrja”, si je pač mislil, da zdaj pokoro dela pri sv. Lazarju. Sicer je pa z mlajšim rodом obledel spomin nanj. Res je S. Marija Magdalena delala veliko pokoro za svoje strašne grehe. A ne prisiljene pokore kot druge jetnice, ampak Bogu posvečeno pokoro, ki si jo je sama še pomnožila. Njeno življenje je bilo naravnost svetniško-spokorno.

Dne 8. sept. 1903, ko je bil Pariz že zopet bohotno procvitajoča francoska pre-

stolica, se je po mestu raznesel glas, da je kot svetnica umrla jetniška sestra Marija Magdalena, v svetu Felicija Gimet, v času pariške komune l. 1870 krvoločni — stotnik Pigerre . . .

Križem Kraljestva Križa.

P. Hugo.

BOŽEVANA znanost. — Zadnje čase naši marksistični listi zopet in zopet zapoje slavospev božanski znanosti. Zlasti Molek s svojo “Prosveto” kar na trebuhu leži pred njo, da ji lahko še z nogami ploska k njenim triumfom. Prav za prav nič novega. Vedno so razni na dunu ubogi Lazarji, ki so pod mizami znanstvenikov drobtine pobirali, najvišje vihteli kadinico njihovim izsledkom, četudi jih v svoji omejenosti niso razumeli in so njihove domneve razglašali kot dognano stvar. Prav kot petelin, ki se najbolj glasno baha z jajcem, ki ga je kura znesla. Resnični znanstveniki sami so bili vedno skromni in ponizni. Svojinu svaviteljem so odgovarjali z modrim Sokratom: Jaz samo to vem, da nič ne vem! Pred kratkim smo brali zopet o nekem takem velikanu v kraljestvu znanosti, ki je bil v lastnih očeh majhen. Ta je bil nedavno umrlí vseučiliški prof. Viktor Grignard, svetovno znani specialist na polju organske kemije z Noblovo nagrado. Sama skromnost in srčna dobrota ga je bila. Še po smrti ni hotel biti češčen. V svoji oporoki je izrazil željo, naj ga brez vsega zunanjega pompa pokopljejo. Sorodniki in prijatelji naj gredo na dan pogreba rajši k sv. maši in k sv. obhajilu za pokoj njegove duše. Drugi pa naj pri tihi pogrebni sv. maši pojo ljudske liturgične speve. Tako se je tudi zgodilo. Kdor se baha s svojo znanostjo, ima večja usta kot znanje. Kdor se pa s tujo znanostjo ponaša, je podoben muhi, ki med oranjem na volovem ušesu sedi in se usti: Al' orjemo! Te vrste možak je Molek.

ZDRAVNIŠKA veda in vera. — Zdravniki niso znani kot kdove kako verni ljudje. Seveda so med njimi tudi častne, da, zelo častne izjeme. Pa morda iz nobenih drugih znanstvenih krogov vera ne dobiva toliko pri-

znanja kot iz njihovih. In to ne samo od vernih, ampak tudi od brezvernih. Tako beremo v nemških listih izjavo berlinskega psihijatra Dr. Openheima: "Na podlagi lastnega zdravniškega izkustva smatram pomanjkanje vere za obžalovanja vreden pojav . . . Strogo moralno življenje obvaruje človeka mnogih, deloma zelo usodnih razbrzdanosti, ki ga živčno upropastijo. Močna, trdna vera ga očuva pred raznimi duševnimi pretresljaji." Vseučiliški profesor medicine, Dr. Mueller v Erlangen, piše, da vera in njen blagoslov posebno pomirljivo vplivata na umirajoče. Zanje smrt zdaleka ni tako strašna kot za brezverne. Do istega znanstvenega zaključka je prišel berlinski kirurg Dr. Sauerbruch. Potem ko je znanstveno ugotovil, da sedež bolečin ni telo, ampak zavedna duša, pravi, da je število takih, ki bi z lastno močno voljo kljubovali smrtnim bolečinam, zelo majhno. Vse drugače se spogledajo s trpljenjem verni ljudje, ki ga gledajo v luči Križanega. Tudi njim ni sladko, pač pa oslajeno z upanjem, da je le sredstvo do višjega, lepšega cilja.

KAZNOVANO bogoskrunstvo. — V pozni jeseni 1933 so nekje v Nemčiji — izvirni poročevavec razpolaga z natančnimi krajevnimi in osebnimi podatki — štirje suroveži strašno oskrunili poljsko znamenje. Najprej so skušali bridki martri noge posekati, potem pa ostalo telo z gnojnimi vilami vreči s križa. Ker se jim to ni posrečilo, so cel križ podrli na tla. Prej ko v dveh letih so vsi štirje bogoskrunci nesrečno končali. Eden, po poklicu mehanik, 21 let star, se je ponesrečil v topilnici. Veliko kolo mu je padlo na nogo. Nastopilo je zastrupljenje krvi in 14. marca 1934 je bil mrlič. Drugega je v kamnolomu podsulo in mu gornji del noge takorekoč zmečkalo. Imel je 37 let. Na tretjega je v gozdu padlo drevo in mu obe nogi domala odtrgalo. Umrl je ne da bi se še kaj zavedel. Četrty in zadnji, vrtnarski pomočnik, je lani 31. jun. utonil. Njegovo truplo so z vilami potegnili iz vode. Ta je bil tisti, ki je hotel bridko martro z vilami ločiti od križa in jo vreči na tla. — Tu pač ni mogoče govoriti o golem slučaju.

ZADOSTILNO spreobrnenje. — V svetovni vojni je padel med mnogimi drugimi tudi sloviti francoski pisatelj Ernest Psichari, nečak zloglasnega pisatelja ateista Renana, ki je to-

liko dušam ubil vero. Nečak je bil dolgo časa ponosen na svojega starega očeta in ga skušal v sovraštvu do vere doseči. Potem se mu je pa oglasila vest. Vsled notranjih bojov se je vedno globlje pogrezal v pesimizem življenja. Le srečnemu slučaju, oz. po naše: božji milosti, ki ga je snubila, se je imel zahvaliti, da ni končal s samomorom. Da pride do kakega urejenega življenja, se je odločil za vojaški stan. Kot tak se je obrnil k verskim vprašanjem. Vedno bolj ga je pregnanala zavest, da je krivda njegovega starega očeta tudi njegova krivda, katero mora on po možnosti popraviti. Ta zavest ga je privedla v naročje vere. Smrt mu je preprečila, da ni mogel dati Bogu več zadoščanja za grehe svojega starega očeta. To skrivnostno pot njegovega spreobrnenja nam je šele zdaj odkrila njegova sestra Henrijeta, ki je v posesti njegovega dnevnika. Na podlagi tega je spisala knjigo "Moj brat".

NOVODOBNI križarji. — Na Hrvatskem že delj časa obstoji katoliška organizacija Križarjev. Njen oče je advokat Dr. Protulipac. Za časa kulturnobojnih režimov, ki so hoteli vse versko in plemensko zadušiti, je morala bolj tajno delovati. Zdaj ko so vremena vsaj nekoliko jasnejša, se je začela živahneje gibati. Vseh Križarjev je nad 20.000, organiziranih v 336 krožkih, ki se imenujejo Bratovščine. Člani so izključno mladi, navdušeni katoliški borci vseh stanov. Njihov namen je lastno posvečenje in intenzivno delo na vseh poljih katoliške akcije. Kako živahno se ti Križarji kretajo, se vidi iz tega, da so imeli doslej že 10.000 javnih sestankov in 4200 predavanj. Jeli lepa organizacija zamišljena izključno za hrvatsko ozemlje, nam ni znano. Želeli bi, da bi se razširila tudi v Slovenijo. V Sloveniji smo svoj čas nekaj podobnega snovali, a takratne razmere niso bile ugodne. Danes tistih ovir ni več, vsaj zaenkrat ne. Zato mislim, da bi kazalo hrvatske Križarje presaditi tudi na slovenska tla in stvoriti močno skupno fronto za obrambo skupnih verskih svetinj.

GILBERT K. Chesterton umrl. — Angleški javnosti je ime Chesterton dobro znano. Bil je ena najsvetlejših zvezd sodobne angleške književnosti. Njegovih del je za celo knjižnico. Njegova življenska pot je bila dokaj vijugasta. Rojen je bil 29. maja 1874 v Londonu. Dvanajstleten deček, kot sam pravi, je

bil popoln pogan. Šestnajstleten je bil agnostik, to je tak, ki priznava le to, kar spada v področje izkustva. A čim globlje je prodiral v kraljestvo znanosti, tem bolj mu je postajalo jasno, da je onkraj izkustva še drugo kraljestvo resnice. Ko jo je mahal proti 50, je l. 1922 postal katoličan. Poslej je s konvertitsko navdušenostjo in prostodušnostjo stal na braniku katoliške resnice. Kjer se je dvigala kaka ohola glava proti njej, zlasti v imenu znanosti, jo je zmlatil. Ž njim ni bilo dobro češeti zobati. Kdor jih je, so mu ostale le peške. Katoliška Anglija je ž njim zgubila svojega generala v peresu. Tudi njegova žena Frances Blogg, ki je štiri leta za njim prestopila v katoliško cerkev, je pisateljica.

HOLANDSKI minister konvertit. — Holandski naučni minister H. P. Marchant je že 21. dec. 1934 prestopil v katoliško cerkev. A radi političnih ozirrov je javnosti do 7. maja 1935 prikrival svoje spreobrnjenje. To so mu njegovi politični pristaši in celo njegovi ožji prijatelji zamerili. Zato je zdaj izdal obrambno brošurico: Zakaj sem molčal? V njej pravi med drugim: "Vem, da mi javnost ni toliko zamerila, ker sem o svoji konverziji molčal. Veliko bolj to, ker sem po svojem prepričanju spremenil vero in cerkev. Ko bi bil postal pristaš Rosenberga ali Ludendorffa, bi bilo vse v redu. Ko bi si bil gospoda Krishnamurtija izbral za svojega preroka, bi mi nihče ne štel v zlo. Tudi bi se nihče ne spotikal, ko bi bil postal budist. Samo s tem sem se zameril, ker sem postal katoličan. Čudno, da je na Holandskem treba poguma, da kdo postane katoličan. To je pač sramota za Holandce." Menda jim je s tem zamašil usta.

NOVA ruska ustava. — Boljševiki so prese- netili svet z novico, da hočejo dati sovjetiji novo ustavo, ki bo najbolj demokratična na svetu. Same svobode se bo cedila; svobode govora, svobode tiska, svobode vere in ne vem še kake svobode. Kako že poje nemška pesem: Die Botschaft hoer' ich wohl, jedoch mir fehlt der Glaube. Čujem veselo oznanilo, a mu žal ne morem verjeti. Ne dvomim o novi ustavi. Tudi o njeni svobodi na papirju ne. Pač pa o svobodi v dejanju in resnici, posebno še o verski svobodi. Ta je bila že v dosedanji ustavi na papirju zajamčena. In kadar je Litvinovu šlo za kako novo prijateljstvo, je

igral vlogo brezverskega ženina, ki svojo ver- no nevesto tolaži s krstno knjigo, kjer stoji nje- govo ime zapisano. Rad se je pobahal, da je v Rusiji verska svoboda ustavno zajamčena. Je pač vedel, da so države pri snubitvah prav tako lahkoverne in slepe kot preko ušes zaljubljene neveste. Kakšna je ruska verska svoboda v resnici, je s krvavimi plakatnimi črkami zapi- sano v rusko in svetovno zgodovino. A prismo- jene muhe, med katerimi je tudi naša Amerika, ne vidijo krvi, ampak sedajo na poliman papir. Prav taka bo boljševiška verska svoboda nove ustave. Evo vam dokaza! V Švici so zajeli neko boljševiško okrožnico, poslano v južno- ameriške države, v kateri boljševiki svojim tamkajšnjim zastopnikom dajejo tajna navo- dila, kako naj svoje države zrevolucionirajo in pripravijo teren za sovjetska nebesa. Med drugim se tam bere: "Vsako priliko za agi- tacijo je treba izrabiti. Če je ni, jo je treba ustvariti. Vprašanja o rasi, veri, znanosti, vzgo- ji, lahko služijo v agitacijo. Vsaka agitacija nam je dobrodošla." Glede vere še posebej stoji: "Obetajte versko svobodo!" Torej pod krinko verske svobode snubite! Ko bodo "ver- ne" muhe enkrat nasedle, naj nas verska svo- boda v uh piše! Zato mi na to boljševiško obljubo verske svobode toliko damo kot na ci- gansko.

Kotiček

*lemontskih
klerikov*

DELO KLERIKOV IN SUŠA.

Sedaj smo prosti šole in imamo počitnice. To nam da precej časa, da si pretegnemo skoraj otrpnjene ude in izgubimo tudi kaj teže, če je ima kdo preveč. Vendar v tem oziru menda ni strahu, saj bi naš velečastiti do- brotnik dekan Šavs še vedno lahko pisal o naših kostel, kot je pisal lani, ko je videl našo sliko v Koledarju . . .

Najvažnejše delo, ki smo se ga takoj o počitnicah oprijeli, je bilo oblaganje poti okoli jezercerca s kamni. Velike ploščate skale smo kopali doli pri nekdanjem kamnolomu, ki je sedaj poln vode in mu pravimo kotlja. To je sedaj naše kopališče. Nekaj nakopanih skal smo zvozili na grič s konji, toda šlo je prepočasi in naprav- ljalo preveč sitnosti. Zato smo naprosili Mr. Gorskega v Lemontu, da nam je ostalo kamenje pripeljal z velikim truckom. Sedaj ko to pišem, je pot do polovice koncana in lepo s peskom posuta, da so kamni skriti, dajejo pa novi poti močno podlago. V kamnolomu pa nadaljujemo z dobavljanjem novih skal za drugo polovico poti.

Breg jezercar smo pa morali nehati oblagati z važami. Suša je namreč tako strašna, da je trava že davno popolnoma nehala rasti. S tem delom moramo na vsak način počakati do močnega dežja.

Da, za dež že dolgo molimo, pa smo bili doslej še prav malo uslišani. Poštenega dežja že od 2. maja nismo imeli. Kakšna majhna rosa pride včasih, pa seveda le malo izda. Pri vsem tem je čudno, da kuzuza pod cesto še kar dobro raste. Krompir in fižol sta pa velika siromaka. O žitu se komaj da govoriti. Krompir smo skušali rešiti z zalivanjem. Vozili smo vodo in prej omenjene kotle in napravili pravo irigacijo, tako kot v Coloradi "irrigatajo" peso. Pustili smo, da je voda tekla po njivi med vrstami, pa se je krompir kmalu hvaležno odzval. Zelenjavo na vrtu pa brat Bonifacij posebej vsak dan zaliva, da ne bomo ostali lačni.

Ta strašna suša je tudi zelo nevarna za ogenj. Neki dan se je ogenj pojavil na polju pod našo naselbino onkraj železnice. Kako je nastal, ni prav dognano. Silen vzhodni veter je kmalu pognal ogenj na našo farmo. Ravno takrat smo imeli seno v kopicah, da bi ga odpeljali v senik, pa ga je v hipu dosegel požar. Seveda ga je pospravil hitreje in bolj do čistega kot bi ga mogli mi... Nekateri, ki smo bili tisti čas tam blizu, smo se skušali ustavljati ognju, toda ves naš uspeh je bil to, da smo zlomili eno lopato, se najedli dima do sitega in si nabrali vročine — morebiti toliko, da nas prihodnjo zimo ne bo nič zeblo...

Fra. Martin Stepanič.

SANJAVEC SE OGLAŠA.

"Sanjavec sem, pa saj smo menda vsi". Taka je bila pesem, ki smo jo pred leti dostikrat slišali. Ta pesem lepo vpelje moj dopis za Kotiček. Ali bi ne bilo boljše v teh vročih dneh, če bi ležal v senci in sanjaril, kakor da pišem in se mučim? O, če bi mogel biti sedaj tam v Švici v prekrasnih Alpah, kjer imajo tako hladno! Pa to so sanje, ki bodo sanje ostale.

Po vsem Lemontu sem iskal pripraven prostor za pisanje tega dopisa. Nič boljšega nisem našel kot melino tik ob naši kleriški kottlji. Sedim na obrežju, knjigo, svinčnik in papir držim v roki, noge se kopljejo v vodi. Ribe mi grizejo stopala. Pa še tako mi je pošteno vroče.

Ko skušam zbrati misli za svoj dopis, mi prihaja na misel dogodek iz preteklih dni. Nekdo je vprašal brata Bonifaca: Koliko vročine je danes? Odgovor je bil: Na soncu 130. Koliko pa v senci? Na soncu 130. Ampak vročina se meri po tem, koliko je v senci, ne na soncu. Brat Bonifac pa odgovori: Kaj mene briga, kako se vročina meri in koliko je v senci. Jaz delam ves dan na soncu in tam trpim. In še enkrat povem: Na soncu 130!

No, jaz sem tudi že dosti trpel na soncu med tem ko to pišem, zdaj se bom šel v vodo pohladi. Malo počakajte. — Sem že nazaj! Ko sem plaval po kottlji, sem slišal mnogo norčije, ki jo moji sokleriki uganjajo. Eden je kričal: O ta kosmata žaba! Drugi mu je odgovarjal: O ti črvena glava! (Ta malo po slovaško zavija.)

Potem sem našel v vodi debelo desko, vlegel sem se nanjo in spet začel sanjariti. Misli sem na tiste tri naše klerike, ki so šli pred par dnevi vsak na svoj dom na počitnice. Po štirih letih so dobili pravico, da so šli. Vsi so bili zelo veseli, tudi tisti, ki je iz Joliet doma in

je nekdanj v ta Kotiček pisal o jolietjskih ječah. Preden je ta odšel na počitnice, so se vsi naši orkestraši zbrali pred njegovo sobo in mu zaigrali "Prisoner's Song". Po naše bi menda rekli: Pesem kaznjence. ("Oh, kako želim, da bi kdo me ljubil.")

Med temi mojimi mislimi se je eden prikradel v mojo bližino in mi potisnil glavo v vodo. Vse moje misli so izginile. Ko sem pa prišel na vrh, sem spet mislil na hladne planine v švicarskih gorah. Preden sem pa šel nadalje pisat, sem se potopil globoko v dno kottlje. Tam je bila voda zelo mrzla. Spomnil sem se na pesem "Jingle bells" in posebej na besede: Oh, what fun it is to ride in one horse open sleigh! ("Kako zabavno je, če se z enim konjem voziš na odprtih sanch!") Zdelo se mi je, da sem doživel to zabavo v mrzli vodi na dnu naše kottlje...

Saj sem vam v začetku povedal, da sem sanjač...

Fra. Daniel Cadonič.

"PHILOKALIA".

Ne ustrašite se! Preden boste do konca prebrali ta dopis, boste že malo vedeli, kaj pomeni učeni naslov mojega članka. Jaz ne vem, koliko ste vi že slišali o liturgiji, to se pravi: o obredih in ceremonijah Cerkve. To vem, da mi kleriki smo o tem strašno dosti slišali. Naš P. Salezij se toliko zanima za to reč, da pri vsaki priliki omeni liturgijo. V šoli nas je učil ta predmet in nam silno veliko povedal. Komaj smo imeli časa, da smo vse napisali, kaj šele, da bi se mogli vse naučiti! In kako učeno! Nekaj tega je bilo v slovenskem jeziku, nekaj v latinskem, angleškem, grškem, nemškem, in še hebrejskem zraven. Prepričan sem, da bi nekateri kleriki že davno znoreli, če ne bi midva s Fra. Martinora vse prestavila na angleški jezik. Tako huda je naša šola!

Drugi semester se nas je Fr. Salezij nekoliko usmilil, vsaj na videz. Rekel nam je: Ta semester bomo v šoli prav malo vzeli in skušnje ne bo iz liturgike. Ampak zelo želim, da bi se vsi prav zelo zanimali za ta predmet. Zato naj vsak klerik naredi poseben članek ali spis o kaki liturgični zadevi. Dam vam razne liturgične magazine in revije, na primer Orate Fratres. Naj si vsak izbere kako posebno vprašanje in ga pošteno obdela. Na koncu leta bomo izdali posebno knjigo, ki se bo imenovala "Philokalia", po naše: Prijateljica lepote.

Šli smo na delo. Ne bom pravil, koliko smo se trudili. Vsak je spisal svoj članek, jaz sem pa vse natipikal, da je bilo pripravno za vezavo. Kako dolgo sem sedel pri pisalnem stroju, kako bi mogel povedati? Mislim tudi, da sem mnogokrat kar v spanju delal. Ker ima knjiga blizu 200 strani in dosti veliko obliko, ni bilo majhno delo. P. Salezij je že skoraj obupal nad mano. No, vseeno smo naredili. Fra. Ciril je bil za urednika knjige, napisal je pa tudi sam zanjo največ. Nazadnje jo je še prav čedno zvezal.

Ampak najlepše pride zdaj. Mislim, da še nobena knjiga ni bila tako slabo sprejeta ko ta. Mi smo namreč delali skrivaj, da poleg P. Salezija in nas ni nobeden nič vedel o tem našem delu. Hoteli smo se postaviti in iznenaditi naše profesorje. Ko je bila ob koncu leta javna skušnja, smo knjigo položili na "zeleno mizo" prav pred nos p. komisarja in profesorjev. Komaj smo čakali, da bo kdo vzel knjigo v roko in debelo pogledal, ko bo videl, kaj in odkod je tista knjiga. Toda kakor

nalašč nobeden ni opazil knjige, ker je bilo poleg nje še več drugih zvezkov na mizi. Tako smo morali šele po končani skušnji opozoriti profesorje na to knjigo. No, vsaj od enega smo prejeli čestitke . . .

Fra. Ludvik Ule.

SLOMŠEKOV DAN.

Prav za prav je bilo dne 5. julija pri nas več proslav, ki smo pa vse združili v praznovanje enega dne. Udeležba je bila dosti velika, saj so prišli romarji od blizu in daleč. Posebno dosti jih je bilo iz La Salla, iz Waukegana in Milwaukee. Bili so pa tudi iz Sheboygana in še iz drugih bolj oddaljenih krajev. Razume se, da tudi iz Chicage, Joliet, Elmhursta in drugih bližnjih naselbin. Častite sestre so povzdignile slovesnost z lepim petjem.

Zjutraj smo praznovali obletnico kronanja Matere božje. Pred desetimi leti je namreč ljubljanski knežof dr. Bonav. Jeglič kronal našo Marijo Pomagaj z Brezij in jo tako potrdil za posebno zaščitnico ameriških Slovencev. V procesiji smo romali za podobo Marije Pomagaj na grič k lurški votlini. Sveto mašo je daroval Rev. Potočnik iz Sheboygana, P. Bernard naš je pa duhovno poživil s pridigo o pomenu te desetletnice.

Popoldanska slavnost je bila v proslavo svetniških kandidatov Slomškega in Barage. Zdelo se nam je, da sta ta dva nekaka naša apostola Ciril in Metod novejšega časa. Zopet se je vila lepa procesija od cerkve na hrib. Posebno lepo je bilo videti belo oblečene deklice, ki so nosile lilije, rože in druge cvetlice kot znake čednosti, katerih mora vsak kandidat za oltar imeti obilno mero. Tri so pa nosile simbole božjih čednosti: vere, upanja in ljubezni. Med procesijo smo peli litanije Matere božje.

Pri groti je nastopilo več govornikov. Father Potočnik je poromal v duhu po slovečih božjih poti v ljubi Sloveniji in poklical v spomin težave in prijetnosti takih romarskih potovanj. Potem je imel Fr. Reissel iz Lemonta v angleškem jeziku lep nagovor, posebno primeren za mladino. Sledil mu je naš preč. komisar, ki je ob koncu nagovora prebral resolucijo za Slomškovo beatifikacijo. Fr. Rogulj iz Milwaukee je dospel šele po blagoslovu in je imel lep govor o pomenu Antona Martina Slomškega za slovenski narod. Pričujoč je bil tudi Fr. Plevnik iz Joliet, predsednik Baragove Zveze.

Pred blagoslovom smo razdelili navzočim podobice škofa Slomškega s kratkim življenjepisom. Tako so udeleženci odnesli ne samo v srcu, temuč tudi v rokah majhen spominček na našo slavnost. Slovesni blagoslov je imel Fr. Leo iz La Salla. Tako so bili cerkveni obredi končani in začela se je prosta zabava na našem drugem hribu. Vreme je bilo ves čas prav ugodno. Ni bilo prehude vročine, na dež pa itak skoraj nismo mogli misliti, ker se letos tako zelo ogiblje Lemonta. Nebo je bilo zlasti zjutraj precej oblačno, pa se ni nič skuhalo iz oblakov. No, za tisti dan je bilo kar prav.

Fra. Alojzij Medic.

VALERIJA.

Waal — I. P.

Medtem je Ruf poslal v boj sveže čete iz močne reserve. Hotel je s splošnim napadom resiti bitko. In res je Konstantinova vojska za nip obstala. Toda zdelo se je kakor, da bi se nebeške čete borile nad Konstantinovimi legijami v zraku za znamenje križa, kakor da bi lovile sovražna kopja v zraku in jih metale na sovražnika nazaj.

Ko je Maksencij dospel na bojišče, je daleč okrog, kamor je segalo oko, divjal najhujši boj. Pomneče slavne svoje zgodovine, so se pretorijanske kohorte borile mirno in hrabro. Pretorijanci, ki so že tolikrat cesarje dvigali na prestol in cesarje metali s prestola, so zdaj umirali junaške smrti za vladarja, ki te žrtve ni bil vreden. Z isto hrabrostjo so se bojevale regije iz Sicilije in Afrike; vsako ped zemlje so branile z obupom, — s tem večjim obupom, ker so imele reko za hrbtno. In v reko jih je vedno bolj potiskal sovražnik. Imeli so voliti le dvoje: pasti v slavnem boju, ali utoniti v valovih.

Z velikanskim veseljem so vojščaki pozdravljali Maksencija na bojišču. Zlat diade mokrog čela, čez pleča škrlatast plašč, brez orožja se je Maksencij postavil na čelo svojih Herkulcev.

“Pri Herkulu, za menoj!” zatuli na svojo cesarsko gardo, z ostrogami zabode konja, da se vzpne divje po koncu, in plane v bojni metež.

Za njim plane Ruf, planejo z dvignjenimi kiji Herkulci — zaman.

Smrtno zadet od kopja se zgrudi ob Maksencijevi strani njegov hrabri poveljnik Ruf. Pred zmagovitim krščanskim praporom se umikajo vrste Herkulcev.

S tem je bila zapečaten usoda dneva.

Kmalu je bil beg splošen. V divjem neredu, orožje metajoč od sebe, zasledovani od galske konjice, so Maksencijevi vojaki bežali, da po obeh mostovih pridejo na drugo stran Tibere. Pod težo beguncev, se je most na čolnih podrl in pokopal pod seboj begunce. Le malo se jih je na deskah in čolnih rešilo na drugi breg. Vsi, ki jim je bil podrti most prečil beg, so planili k milvijskemu mostu. Za

njimi pa so sejali smrt meči in kopja preganjajočih sovražnikov. Kamenita ograja na obeh straneh mosta se je vsled velikanskega pritiska podrla. Pešci in jezdecji so padli v globočino, se valjali v vodi, se borili s smrtjo v penečih valovih. Tudi tiste, ki so znali plavati, so potegnili drugi v svojem obupu seboj v mokri grob. Med njimi je bil tudi Sabin, sin pisarniškega prefekta Heraklija.

Maksencij, ki so ga krili in branili Herkulci in zadnji ostanek Pretorijancev, je v počasnem umikanju došel do milvijskega mostu. Toda tu je bila taka gnječa, da ni bilo mogoče napraviti niti enega koraka. V tem hipu se prikaže Konstantin na konju vodeč šesto legijo, da z enim udarcem konča krvavi boj. "Christus vincit!" kliče s svojimi vojaki, krščanski prapor mu plapola ob strani in z grozno silo udari na sovražnika.

Za seboj deroče valove, pred seboj neusmiljeni meč, smrt pred očmi, smrt za hrbtom, tako je cesarska garda bila svoj zadnji boj.

Ko vidi Maksencij, da je vse izgubljeno, izpodbode konja in plane z brega v reko. Toda narastlo vodovje tira seboj konja in jezdeca. V obupu se trinog oklene svojega konja za vrat in se ž njim pogrezne v valovih. Pred Konstantinovimi očmi je utonil.

Zmagavec da takoj znamenje, naj zasledovanje preneha. Nato stopi Konstantin s konja, poklekne na zemljo in se odkrit zahvaljuje nebesom za slavno zmago.

In poleg cesarja je padel na kolena Kandid, padle so stotine krščanskih vojakov. Velikanski je bil vtis onega trenutka. Tudi čete poganskih vojščakov so pokleknile. Solze so tekle po zarjavelih licih. Vsakdo je čutil: Višja roka je uničila sovražno premoč.

Kmalu popoldne je bila velika in odločivna bitka dobljena.

Še le sedaj je Erok mislil na sina. Našel je truplo blizu brega. Še v smrti je mladenič krčevito držal v roki bojni prapor. Nemo je dvignil stavec sina. Pod mogočno cipreso na bregu Tibere so položili v grob truplo v polni bojni opravi z obrazom proti vzhodu. Ob glavo mu je Erok položil njegov ščit in v skorjo drevesa so vojaki vrezali mladeničevo ime.

Ta veliki boj, ki je odločil usodo Rima in Cerkve, je naslikal v Vatikanu veliki mojster Rafael: pred seboj vidimo Maksencija, ki se potaplja, nad njim na bregu drvi na konju Konstantin z znamenjem križa ob strani; na milvijskem mostu in v čolnih begunce; na levi

vojščaka, ki je našel sinovo truplo.

Štirinajsto poglavje.

REŠITELJ.

Največja skrb Konstantinova je sedaj bila, preprečiti, da bi se ubegli Maksencijevi vojaki ne zbrali v mestu, se ondi utrdili, plenili in morili po mestu. Če bi se to zgodilo, bi bil Konstantin primoran vzeti Rim še le z obleganjem. Zato je takoj po bitki zapovedal konjenici, naj hiti v Rim in od dveh strani zasede Kapitol (Kapitol je bil nekak grad na glavni griču sredi Rima. Tu je bilo središče rimskega mesta in svetišče največjih bogov.) in glavni trg. Obenem so čete zasedle milvijski most in cesto proti Vatikanu, da beguncem prestrižejo pot. Poveljnika konjenice je spremljal senator Pavlin, da oficijelno naznani mestnim oblastem zmago Konstantinovo ter Maksencijev pogin. Največ pa je Konstantin Pavlinu storil to uslugo, da se ubogi oče čim prej prepriča, kaj se je zgodilo z njegovimi otroci, o katerih ni še vedel ničesar.

Od tistega hipa dalje, ko se je po Rimu razširila vest, da se je bitka začela, je rastlo razburjenje od ure do ure, posebno še, ko je Maksencij hitel na bojišče, ko je vedno več beguncev prihajalo v mesto in ko so se tisoči vračali iz cirkusa. Najrazličnejše vesti so krožile med prebivalstvom. S strahom in trepetom so navdale meščane grožnje vojakov, ki so prihajali skozi mesto, da zažgo Rim in prepuste Konstantinu le pusto pogorišče, če bo poražen Maksencij.

Senatorji so se po prekinjeni slavnosti v cirkusu zbrali polagoma pod Kapitolom v svetišču boginje Konkordije. (Konkordija—boginja sloge.) Sela za selom so razpošiljali, da bi dobili pravo poročilo o bitki. Slednjic je došlo poročilo, da je Maksencij utonil in da je boj končan. Takoj so odposlali slovesno odposlanstvo z novim mestnim prefektom Anijem Anulinom na čelu na bojišče pozdravit zmagavca in mu čestitat. Na predlog krščanskih senatorjev je senat soglasno sklenil izpustiti vse, ki so bili zaprti po državnih ječah radi razžaljenja veličanstva. Glasno je pozdravljalo ljudstvo osvobodene jetnike, še glasneje pa Konstantinovo konjenico, ki je prišla čez elijski most in zasedla Forum.

Pavlin je po dolgem popraševanju vendar izvedel med senatorji, da se njegovi otroci nahajajo v vili Kvintilijcev ob Apijski cesti, ki je

bila last krščanske družine. Takoj je poslal po nje. Da bi bil vedel tudi za vjete kristjane v cirkusu! Toda v splošni zmešnjavi se nihče ni spomnil spoznavavcev v oddaljenem cirkusu. Če ne pride odkod nepričakovana pomoč, bo trinog še mrtev zahteval svojih žrtev.

Mala četa kristjanov je bila s škofom Milcijadom zbrana v katakombah sv. Valentina blizu bojišča. S pristave, ki je bila nedaleč proč od vhoda v katakombe, se je prav dobro lahko opazoval razvoj boja, prihod cesarjev in beg njegovih čet. — Tako so spodaj v katakombah zbrani kristjani dobivali poročila o boju. Medtem ko so se Konstantin in njegovi junaki borili z meči, so kristjani goreče molili. Slednjič pride novica, da je Konstantin zmagal; kmalu nato pa, da je Maksencij vtonil.

In zapeli so kristjani zahvalno pesem, ki jo je nekoč pel Mojzes, ko se je Faraon s svojo vojsko potopil v Rdečem morju.

Odpravil se je sivolasi škof s svojimi verniki na bojišče, da tolaži ranjence in umirajoče in da poprosi cesarja, naj se zavzame za kristjane, ki so bili zaprti v cirkusu. Če jih niso še pomorili, jih je mogel rešiti ie Konstantin.

Ko je papež dospel v tabor, je cesar ravno imel okrog sebe zbrane svoje poveljnike, s katerimi se je posvetoval in sklenil, da še nocoj gre v Rim. Lastnoročno je Konstantin Kandidu nadel znake vojnega tribuna in mu nataknil zlat prstan. Vsi so stali pod vtisom velike odločitve današnjega dne. In še bolj je vplivalo na nje to, da je med zbranimi manjkalo marsikaterega vojnega tovariša, ki je padel ali bil težko ranjen.

Bil je zgodovinski trenutek, ko je sivolasi poglavar Cerkve stopil pred mladega, zmagovitega cesarja. Tristo let so rimski cesarji preganjali kristjane; danes pa je krščanski poglavar prvi prišel novemu cesarju čestitat na zmagi in se mu poklonil. In ta cesar je bil prvi, ki je priznal, da ga ni oklicala za cesarja vojska, marveč, da ga je kronal za cesarja sam Bog kristjanov.

Na cesarja je prihod sivolasega, častitljivega škofa napravil velik vtis. Nehote ga je primerjal Konstantin z Gordijanom in drugimi poganskimi duhovniki. Konstantin je čutil, da stoji pred papežem.

Vrhovni poglavar je svoji čestitki takoj

pristavil prošnjo, da bi cesar poslal v cirkus sla na brzem konju.

Komaj se je premagoval Kandid, da ni v cesarjevi navzočnosti prašal papeža po svoji materi. Ko pa je čul, da so kristjani zaprti v cirkusu, kjer čakajo smrti, če že niso umorjeni, obšla ga je čudna slutnja, prebledel je in s tresočim glasom je prašal papeža:

“Kje je moja mati?”

Milcijad ni takoj odgovoril.

“Je li tudi ona . . .?” zakliče Kandid. Starčev molk mu pove vse. Mladenič se vrže pred cesarja na kolena in ga prosi dovoljenja, da pohiti v cirkus.

Konstantin da takoj pripeljati najboljšega andaluškega konja. Obenem pošlje v mesto k poveljniku konjenice svojega sla, naj nemudoma pošlje v cirkus ob Apijski cesti dve dekuriji. (Dekurija po naše eskadron.)

Izročajoč Kandidu lastnoročno pisano povelje, naj se jetniki spuste na svobodo, je govoril cesar:

“Poročilo o naši zmagi in Maksencijevi smrti je že došlo v cirkus in zato so jetniki gotovo že prosti. Če pa še ne, to veselo poročilo prinesesh tja ti in v triumfu popelješ s seboj v Rim svojo plemenito mater in druge kristjane. Upravitelju lateranske cesarske palače,” nadaljuje Konstantin, “zapovem, naj pripravi dei palače za tvojo mater in za kogarkoli še želiš. Sedaj pa hiti! Bog, ki je nas pripeljal v Rim, bo tudi tebe privedel v naročje materino.”

Konstantin je zamolčal, da je mogoče Maksencij ravno za slučaj svojega poraza zapovedal, naj se jetniki usmrte. Ravno tega se je bal tudi Kandid. Ko veter je dirjal po cesti ob desnem bregu Tibere po vatikanskem griču proti mestu. Ko je plemenita žival pri Apijskih vratih dospela iz mesta zopet na prosto, je šla ko blisk, vendar za Kandida še prepočasi. Iz dna duše je molil k nebesom:

“Ne daj, da bi prišel prepozno!”

(Dalje prihodnjič.)

ZAHVALE.

Iskreno se zahvaljujem Materi božji za ozdravljenje moje hčerke.

Neimenovana iz Jolieta.

Obljubila sem, da bom dala v list Ave Maria javno zahvalo Frideriku Baragi. Pomagal mi je v zelo važni zadevi, ko sem se nanj zaupno obrnila. S tem spolnujem obljubo in se mu še za naprej priporočam.

F. V., Pueblo, Colo.

Javno se zahvaljujem prečisti Devici, sv. Tereziki in v sluhu svetosti umrlemu Frideriku Baragi za uslišane prošnje.

P. B. W.

Prav iskreno se zahvaljujem presvetemu Srcu, Mariji Pomagaj in sv. Antonu za uslišano prošnjo. Prilagam dar v podporo listu.

Mrs. K. Kenig.

D A R O V I :

ZA MARIJO POMAGAJ IN VZDRŽEVANJE LISTA: Rose Koren \$1, Mary Kirn \$1, Mary Petelin 11, Agnes Kompare 30c, Josephine Jelenc 50c, Johana Sintic \$10, Katarina Cesar \$1, Mrs. Kenig \$1, Mary Grgovic \$2, Mary Pavlovic \$2, Terezija Pevc \$20, N. N., Wauk. \$2, Waukeganski romarji skupni dar \$12, Joseph Tomsic \$2.50, Marp Jereb \$1, Helena Golob 50c, Johana s Hriba \$1, A. Perko \$1, F. Lipoglavsek \$10, A. Grdina \$10.

ZA KITAJSKKI MISIJON: Kolekta Mrs. Mozine v Waukeganu: Mary Celesnik \$1, Johana Kolenc \$1, Mary Zalar \$1, Johana Vossek 50c, R. Bepalic 25c, Neimen. \$6.25. — John Lustik \$1, Mrs. Pogacnik \$1. Kolekta Mrs. Kompare v Lorainu: po 50c: Baraga, Perusek, Zaletel, Kompare, Grbec, Omahen. — Mrs. Gregorcic v Milwaukee je nabrala od sledečih: Mrs. Zunter 50c, Tomjanc 25c, Bajt \$2.50, Lamovsek \$1, Jankovic \$1, Bojanc 20c, Malensek 25c, Zalar 10c, Hudales \$1, Razbornik 25c, Malitz 50c, Planosek 50c, Cicak 50c, John Androjna \$5, Florjanc \$1.

ZA SV. MAŠE. Po eno: Mary Gacnik, Pete Hochevar, Justine Velic, Jos. Anzlovar, Fr. Habjan, Johana Mohar, Frances Gregoric, Karol. Vukonic, Joe Papesch, I. Jevnik, Mary Svete, Mary Stariha, Mary Prestor, Anna Blackard, Ant. Voncina, Mrs. Gosenca, Mrs. Burgar, M. Kepec, M. Stefula, Mrs. Anzlovar, Mary Kurent, Katar. Starc, Mary Klun, Frank Sterle, John Hochevar, Mary Mismas, Frank Rutar, druž. Gruden, Mary Usnik, Rudolf Prus, Ana Koren, druž. Jelencic, Pete Kochevar, Ludv. Lusina, John Uranic, Martin Perhne, A. Merkun, Fr. Perovsek, Mrs. Mozina, Mrs. Rogelj, Mrs. Sebo, Marp Konechnik, John Prus, J. Mihelic, Mary Walte, Mary Petelin, John Lustik, Mrs. Swegel, Ant. Pozun, Frank Kosir, Mary Juterh, Mrs. Sedmak, Mrs. Panian, Mary Jerman, Mary Zerovnik, John Dolcic. — Po dve: Joseph Lushina, Mrs. Gorenc, Frank Bruder, Anton Homan, Mrs. Retzel, Josephine Jelenc, Frances Volk, Mrs. Filipcic. — Po tri: Helen Maren, Miss Lawrich, Ana Zlogar. — Joh. Logar 5, Mrs. Zlogar 5, Mary Barle 40. Za rajno Mary Znidarsic 30.

APOSTOLAT SV. FRANČIŠKA: Ignac Grabovec \$5, Ana Elenic 50c, Mary Arch \$10, Anton Bartol \$10, Ambroz Kupina \$10, Ana Kupina \$10, Frank Vidic \$10, John Makovec \$10, Ana Vida 50c, Peter Starc \$10, Mary Dolenc \$10, Mrs. Campa \$1, Steve Kochevar \$10, Katar. Kochevar \$10, Ana Jalovec \$1, Frank Sedmak \$10, Mary Slobodnik \$2.50, Mary Kozina \$10.

ZA KRUH SV. ANTONA: Mrs. Rogelj \$5, Frances Marolt \$5, Angela Mlakar \$1.

ZA LUČKE PRI MARIJI POMAGAJ: George Lavric \$5. — Po \$2: Mary Brodnik, Agnes Gole, Angela Polis, Mary Zalar, Mary Lesjak, Marg. Dragovan, Ana Campa, Mary Klun, Jos. Gruden. — Po \$1.50: Jos. Anzlovar. — Po \$1: Joseph Stimec, Marg. Zaletel, Mrs. Korsic, Mary Hoge, Ant. Mozina, Mary Pristavec, Mary Sredensek, Fany Kausek, Mary Knaus, Jos. Blazic, Mary Zupevec, Steve Turnar, Johana Hren, Mrs. Glivar, Agnes Gjrkos, Jera Peterka, Ant. Bogolin, Dor. Dermes, Hlev Doygan, Mary Bovec, John Cekada, Jennie Smrekar, John Kokel, Mary Kosmerl, Katar. Kucic, Pavline Sternad, Barbara Omahne, Katar. Pistopec, Marg. Pancar, Agnes Skedl, Pete Kochevar, Mary Mrak, Terez. Centa, Jos. Kmet, Karol. Vukonic, Katar. Bricelj, Agnes Gasper, Mrs. Kotze, Joe Janezic, Katar. Misica, Helen Maren, Ivanka Jevnik, Karel Kapel, M. Kobal, A. Jansovec, Mary Beljan, Mary Novak, J. Klepec, Agnes Stepanic, Mary Bulec, Johana Kastelec, Mrs. Intihar, Fany Ferlan, Mary Prostor, Mary Jankovec, Mary Hrastar, Mrs. Sodec, Mary Versaj, Joseph Kerc, Mary Poljak, Louise Nose, Joseph Purket, Mary Svete, Frank Tomsha, Mrs. Rainer. — Po 50c: Katar. Musek, Frances Tomsha, Mary Lebar, Jos. Kuhelj, Jos. Hegler, Rose Martinovec, Louise Gregoric, Rose Djuat, Mary Kerc, Ana Vida, Ter. Terselic, Elis. Gerbec, Mrs. Osterman, Mary Hrovat, Pete Kochevar, John Volf, Johana Mohar, Ter. Kodric, Ter. Feer, Ana Blackard, Mary Habjan, Jennie Jarc, Mary Papesch, Mrs. Cades. — Ana Lumpert 25c, Ursula Mrvar 25c, Frances Zorko 75c, Jacob Jevsovar 20c, Ana Zitnik 25c, Mary Zore 25c, Ant. Voncina 70c, Mrs. Rupnik 30c.

ZA BARAGOVO SEMENIŠČE V LJUBLJANI: Mrs. Sinkovic \$1, Ana Plemel \$1, Mrs. Grum 50c, Mrs. Urich \$1, Ursula Babich 50c, Jane Atzenbeck \$1, Joseph Stimec 50c, Ana Lumpert 25c, Mary Bubic 50c, Marg. Klun \$1, Josephine Gruden 25c, Ana Plemel 50c.

UPRAVNIKOVO KRAMLJANJE

P. Bernard.

LEMONT, ILL. — Kaj naj vam najprej povem, ljudje božji? Vročje je, pa še kako! Nič novega za vas, kajne? Mislim, da se prav vsi potite te dni in te noči. Pravkar mi piše Mrs. Mlakar iz Minnesote, da imajo celo tam gori 105. Potem smo pa pri nas še skoraj na boljšem. Malo preko sto sicer leze, tako visoko pa le še ni prišlo. Jaz si na ta način pomagam, da sem si pod našo cerkvijo poleg kupov premoga "sezidal" prav resnično puščavniško kolibo in v nji delam. Vsaj dvajset stopinj hladneje imam kot tisti, ki nočejo za menoj v katakombe. Zrak res ni preveč krščanski tu spodaj, pa kaj se hoče. Delo pa le gre naprej in Ave Maria bo prišla pravočasno k vam. Brez tega mojega novega "doma" ne vem, kako bi šlo. Če bo pa kakšna stran te številke kaj po mačkah, miših in podganah dišala, boste pa vsaj vedeli, odkod ta reč pride . . .

NORTHOME, MINN. — Piše Ana Plemel. — Z veseljem vidim v listu, da Vam od vsen strani pišejo. Jaz bolj slabo pišem, pa bom vseeno napisala eno kitico iz mladih dni. Velikokrat sem jo pela skupno z materjo in stricem. Takole se glasi: češčena si Marija, sladko ti je ime. Roža duhovna, milosti polna, prosi, oj, prosi za grešnike vse!

FONTANA, CALIF. — Piše Mary Skubic. — Slišim, da mislite zopet izdati Koledar posebej in sicer velik. Meni je to zelo prav. Saj sem ena tistih, ki radi berejo. Naj le bo prav velik in zanimiv. Bog daj, da bi zopet zmogli tako velikega kot je bil včasih. Vsi stari Slovenci ga bomo jako veseli. Jaz bom skušala prodati kar največ mogoče.

HESPERIA, MICH. — Piše Marko Bluth. — Vidim v Amerikanskem Slovencu, da se bodo 5. julija vršile pri Vas velike slavnosti, katerih se pa jaz ne bom mogel udeležiti. Sedaj sem tu na oddihu, torej vse predaleč od Lemonta. Priporočam se, da se me spominjate v molitvah. Jaz bom v duhu z Vami in vsemi, ki bodo navzočni. Tod okoli bo vsa letina vničena, če ne bo kmalu dežja.

CLEVELAND, OHIO. — Piše Mrs. Sintič. — Prav vesela sem bila Vašega pisma, v katerem mi sporočate, kako sem Vas razveselila s svojo pošiljateljico. Tudi jaz se Vam zahvalim za lepe podobice. Vsaka mi je segla globoko

v srce, tako so lepe. To pa morem reči, da mi Marija vedno pomaga in pozna vse skrivnosti mojega srca, ker je vedno z menoj. Lepo pozdravljeni!

WILLARD, WIS. — Piše Ignac Česnik. — Rosijam naročnino za ženo Jero. Ker je sedaj tu pri nas deževna doba (to je bilo že v začetku junija) je človek najbolj brez skrbi, če ni nič dolžan pri Ave Mariji. Tukaj je namreč še dosti votlih lip in hrastov. Kadar hodimo po hosti in hitro pridrvi nevihta, se radi zatečemo v votlo drevo. In če nimaš plačane Ave Marije, se ti kaj lahko zgodi tako kot onemu naročniku v januarski številki, ki ga je drevo tako neusmiljeno stisnilo. S prijateljskim pozdravom!

GILBERT, MINN. — Piše Angela Preglet. — Glede Koledarja tudi jaz pravim: Le ven ž njim zgodaj, pa velik in zanimiv naj bo! Dajte se potruditi, da bo tak. Pa kaj smešnega naj tudi prinese. Samo mačk nikar ne davajte noter, da nam sramoto delajo. Pomislite, čista muca v majski številki je vjela naročnika, jaz pa še nobenega ne. To mi res ni v čast. Kmalu pošijite k nam Vašega popotnega moža, ki se mu Antonin pravi. Naj ne čaka na pozno jesen, ker on se boji mraza, najbolj pa minnesotskega. Bog Vas živi!

LEMONT, ILL. — Glede Koledarja za leto 1937 smo že večkrat dobili glasove, da naj bi zopet posebej izšel. Zato je čas, da tudi jaz eno povem. Dobro si vsi zapomnite. Koledar bo izšel zopet posebej, ne več kot januarska številka. Kdaj bo izšel, bom pozneje povedal. Zdaj si samo to zapomnite, da pride za gotovo posebej in bo treba zanj posebej plačati 50 centov. Začnite takoj šparati!!!! Kadar bomo več povedal v listu o novem Koledarju, se pa spomnite, da ste nekaj o tem že brali na tem mestu.

DEVETA DEZELA. — Piše Mrs. Nepoznam. — Pri nas je težko kolektati, ko sva dve zastopnici v naselbini. Veste, ljudje so muhasti. Kadar jaz pridem kolektat, pravijo: Oh, saj bi ti dala, pa sem ravno oni obljubila, pa se nočem zameriti. Potem pa ona gre, pa zopet pravijo: Ja, prec bi ti dala, pa je bila Mrs. Nepoznam pri nas, pa ravno nisem imela nič pri rokah, sem ji pa obljubila, da ji v nede-

ljo dam, če pride. Vidiš, sedaj bo gotovo prišla, veš, da mi je ne kaže tako disapointati . . . Jaz mislim, da bi pri nas bilo treba votlih skal, ne samo dreves, da bi ja dosti stisnile naše naročnike . . .

LEMONT, ILL. — Sem mislil nekaj reči, pa me je tak kašelj prijel, da ne morem drugega kot: khem, khem, khem . . .

GIRARD, OHIO. — Piše John Dolčič. — Pošiljam DEVET novih naročnin na list Ave Maria. Je še dosti katoliških družin, ki nimajo lista. Treba jih je poiskati in jim dopovedati, kako potrebno je, da se naroče na list. O prvi priliki bom šel spet na delo. Toliko za danes. Pozdravljam vso redovno družino v prelepem rajju Vaših Brezij. (Hej, John, ob teh vrsticah pa nisem prav nič zakašljaj. Ali vganete, kaj sem rekel? Juhuhu!)

CLE ELUM, WASH. — Piše Marija Pluth. — Dragi mi bratje in sestre v listu Ave Maria! Dajmo darovati za semenišče prečastitega škofa Rožmana vsak naročnik en dolar. To bo božja banka. Ne bo zmrznil v njej denar. Našemu Frideriku Baragi bo v čast, da bo pri Bogu in Mariji za nas prosil. Jaz pravim: Ne hodimo v šov (kino) in nepotrebnih reči ni treba kupovati, pa bo dolarček kmalu skupaj. Prosim urednika, da bi še kaj dodali, da bo bolj do srca šlo.

LEMONT, ILL. — Jaz pa mislim, da nobena moja beseda ne bi mogla iti tako do sreča kot mora iti Vaša, Mrs. Pluth, in sicer prav taka kot je prišla izpod Vašega peresa. Samo to-le naj še rečem. Mrs. Pluth tam v Washingtonu gotovo ni videla nadškofa Rožmana, pa je vendar tako zavzeta za Baragovo semenišče v Ljubljani. Tisoči drugih ste ga pa videli, slišali, ž njim govorili. Bolj naravno bi bilo, da bi ti tisoči navduševali Mrs. Pluth, kot da ona navdušuje vas! Kaj pravite na to —?

LLEVELAND, OHIO. — Piše Mary Nemanich. — Prav lepo pozdravljam Johano s Hribo. Njena povest je tako zanimiva kot pisanje naših misijonark tam v Bengaliji ali Afriki. Jaz jo vsak dan enkrat preberem, odkar je tista številka Ave Marije prišla do mene. (Johana, ne prevzemite se!)

JOHNSTOWN, PA. — Piše Andrej Tomec. — Bilo je že govorjenje o novem Koledarju. Meni se je vedno zelo nepraktično zdelo, ko je bil Koledar obenem prva številka Ave Marije. Posebno zato, ker je Koledar prinašal nadaljevanje spisov ali povesti, ki so bile drugače v listu. Tudi sem večkrat ob

koncu leta, ko sem spravljal skupaj vse številke, dolgo iskal prvi zvezek, dokler se nisem domislil, da ga ni. Letnik se mi je vedno zdel nepopoln. Torej le posebej izdajte Koledar in velik naj bo! Pozdrav!

RHINELANDER, WIS. — Piše Ana Vancos. — Jaz se zavedam, če bi imeli samo take naročnike kot sem jaz, bi moral list prenehati. Pa, hvala Bogu, imate boljše naročnike od mene in sem vesela, da jih imate. Jaz sem zostala zavaljo nesreč, ki so me zadevale. Pa mi je to bilo vedno na srcu in sem neštetokrat v mislih pri Vas pred podobo Marije Pomagaj, kateri sem toliko hvaležnost dolžna. Zdaj pošiljam za štiri leta. (Zelo ste skromna, ko tako ponižno pišite o sebi. Mi pa pravimo: Vi ste za zgled mnogim drugim. Bog Vas živi!)

LORAIN, OHIO. — Piše Agnes Kompore. — Vidim, da iz drugih naselbin vedno kaj pišejo in darujejo za dobro stvar. Zakaj pa ne bi tudi iz Loraina kaj takega prišlo? Ker je ravno mesec junij, ki je posvečen presv. Srcu, sem stopila malo okoli nabirat darove za P. Turka. Videla sem v listu, kako se priporoča za pomoč. Nabrala sem \$4.00. Bog blagoslovi veliko delo našega misijonarja! (Bog povrni Vam in darovalcem! Imena priobčena na drugem mestu.)

CRESTED BUTTE, COLO. — Piše Barbara Sedmak. — Nekoč sem pisala o nesreči mojega moža. Moram povedati, da še danes ne dela, ni še zdrav. Toda za tisto nesrečo nas je zadela še druga: smrt nam je pobrala najmočnejšega sina. Lepo je umrl, ali nedopovedljivo ga pogrešamo. Pošiljam Vam, da ga zapišete v Apostolat sv. Frančiška. Bi se bila že poprej kaj oglasila, ali povem Vam, da mi je tako hudo, da kaka dva tedna nisem nič vedela od joka, če je dan ali noč. Moram se zahvaliti Materi božji, da nisem prišla ob pamet. Takih bridkosti pač ne razume nihče, razen če jih sam poskusi. Pozdravljam Vas in vse bralce lista Ave Maria. (Sprejmite od nas vseh izraze našega iskrenega sočutja.)

JOSEPH PERKO

2101 West Cermak Rd., Chicago, Ill.

—SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI—

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.